

แนวปฏิบัติ เรื่อง การกำกับดูแลกิจการที่ดี
ของบริษัทประกันชีวิต และบริษัทประกันวินาศภัย

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ที่มาและหลักการ	๓
หมวด ๑ กรอบการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance Framework)	๔
หมวด ๒	
โครงสร้าง และองค์ประกอบคณะกรรมการบริษัท	๖
หน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท	๑๑
หน้าที่และความรับผิดชอบของกรรมการและผู้จัดการสาขาของบริษัทประกันชีวิต และบริษัทประกันวินาศภัยต่างประเทศ	๒๒
หมวด ๓ หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหาร	๒๔
Frequently Asked Questions: FAQs	
ภายใต้ประกาศ คปภ. เรื่อง การกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทประกันชีวิต และบริษัทประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๖๒	๒๘
บรรณานุกรม	๓๒

<p>ที่มา / หลักการ</p> <p>และสรุปสาระสำคัญ</p>	<p>ประกาศคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย</p> <p>เรื่อง การกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทประกันชีวิต และบริษัทประกันวินาศภัย</p> <p>พ.ศ. ๒๕๖๒</p>
--	--

ที่มาและหลักการ

ธุรกิจประกันภัยเป็นธุรกิจที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเชื่อมั่นและหลักความสุจริตใจต่อกันเป็นอย่างยิ่ง มีหน้าที่รับผิดชอบต่อผู้เอาประกันภัยและประชาชน คณะกรรมการบริษัทในฐานะที่เป็นผู้นำและขับเคลื่อนองค์กร จึงเป็นกลไกสำคัญในการกำกับดูแลให้บริษัทดำเนินธุรกิจบนหลักการของการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อให้มั่นใจได้ว่า บริษัทมีการแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบ (Segregation of Duties) ในเชิงการกำกับดูแล (Oversight) และการบริหาร (Management) ระหว่างคณะกรรมการบริษัทและผู้บริหารอย่างชัดเจน เพื่อก่อให้เกิดการถ่วงดุลอำนาจ (Check and Balance) และความเป็นอิสระของการดำเนินงานภายในกิจการระหว่างคณะกรรมการบริษัท และผู้บริหารอย่างเหมาะสม เพื่อให้บริษัทสามารถบริหารความเสี่ยง และคำนึงถึงผลกระทบต่อผู้เอาประกันภัย ได้อย่างรอบด้าน อันจะส่งผลให้บริษัทดำเนินธุรกิจได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนในระยะยาว

สำนักงาน คปภ. จึงได้ออกประกาศ คปภ. เรื่อง การกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทประกันชีวิต และบริษัทประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๖๒ ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมให้บริษัทประกันภัยดำเนินธุรกิจบนหลักธรรมาภิบาล และเพิ่มความชัดเจน ในบทบาทหน้าที่คณะกรรมการบริษัท ผู้บริหาร และผู้จัดการสาขาของบริษัทประกันภัย สำนักงาน คปภ. จึงได้จัดทำแนวปฏิบัติ เรื่อง การกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทประกันชีวิต และบริษัทประกันวินาศภัย โดยมุ่งหวังให้บริษัทประกันภัยนำไปปรับใช้เป็นแนวทาง และสามารถนำหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีไปปฏิบัติให้เกิดผล และก่อให้เกิดความยั่งยืนต่อธุรกิจประกันภัย ต่อไป

สาระสำคัญของประกาศฯ

หมวด ๑ กรอบการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance Framework)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้บริษัทประกันภัยมีกรอบการกำกับดูแลกิจการที่ดีอย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อให้คณะกรรมการบริษัทและผู้บริหารตระหนักและเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในฐานะเป็นผู้กำกับดูแลและบริหารจัดการความเสี่ยงของบริษัท

ข้อกำหนดในประกาศ คปภ. เรื่อง การกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทประกันชีวิต และบริษัทประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อ ๖ บริษัทต้องจัดทำกรอบการกำกับดูแลกิจการที่ดีเป็นลายลักษณ์อักษรซึ่งได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท และจัดให้มีการทบทวนกรอบการกำกับดูแลกิจการที่ดีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

ทั้งนี้ บริษัทต้องจัดส่งกรอบการกำกับดูแลกิจการที่ดีให้สำนักงานภายในสามสิบวันนับตั้งแต่วันที่ประกาศนี้ มีผลใช้บังคับ และภายในหนึ่งเดือนนับจากวันที่คณะกรรมการบริษัทอนุมัติการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ

แนวปฏิบัติ / คำอธิบายเพิ่มเติม

๑. กรอบการกำกับดูแลกิจการที่ดี หมายถึง หลักปฏิบัติสำหรับคณะกรรมการบริษัทเพื่อให้คณะกรรมการบริษัทตระหนักและเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบในฐานะเป็นผู้นำขององค์กรที่ต้องกำกับดูแลให้บริษัทมีการบริหารจัดการที่ดี และนำไปใช้ในการกำกับดูแลให้บริษัทมีผลการดำเนินงานที่ดีในระยะยาว น่าเชื่อถือ เพื่อประโยชน์ในการสร้างคุณค่าให้บริษัทอย่างยั่งยืน โดยมีองค์ประกอบ ๓ ด้านดังนี้

- (๑) การกำหนดทิศทาง นโยบาย และกลยุทธ์ของบริษัท
- (๒) การกำกับดูแลให้บริษัทมีกระบวนการ และกลไกในการควบคุม ติดตามและตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ
- (๓) การติดตามกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทอย่างต่อเนื่อง

๒. บริษัทประกันภัยต้องกำหนดกรอบการกำกับดูแลกิจการที่ดีเป็นลายลักษณ์อักษรซึ่งได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท และทบทวนอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง โดยกำหนดแนวทางการทบทวนให้มีความสอดคล้องกับเป้าหมายของนโยบายหรือกลยุทธ์ที่บริษัทได้ตั้งไว้ เพื่อให้ทราบถึงปัญหา และจัดให้มีแนวทางการแก้ไขที่เหมาะสมกับสถานการณ์หรือปัจจัยทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป โดยการทบทวนดังกล่าวควรมีปัจจัยที่ต้องพิจารณาประกอบ ในประเด็นอย่างน้อยดังต่อไปนี้

(๑) เพื่อให้กรอบการกำกับดูแลกิจการที่ดีสามารถนำมาปฏิบัติได้จริง และสอดคล้องกับ โครงสร้างองค์กร นโยบายและกลยุทธ์ของบริษัท

(๒) เพื่อให้กรอบการกำกับดูแลกิจการที่ดีเป็นไปตามกฎระเบียบ หลักเกณฑ์ หรือปัจจัยภายนอกอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินธุรกิจของบริษัท

(๓) เพื่อให้กรอบการกำกับดูแลกิจการที่ดีได้รับการทบทวนอย่างเพียงพอและทันกาล ในกรณีที่บริษัทมีการเปลี่ยนแปลงทิศทางหรือรูปแบบในการดำเนินธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญ เช่น การควบรวมกิจการ การเปลี่ยนแปลงคู่ค้า การตลาด ฐานลูกค้าใหม่ หรือการคิดค้นผลิตภัณฑ์ทางการเงินหรือประกันภัยรูปแบบใหม่ เป็นต้น

๓. การเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญของกรอบการกำกับดูแลกิจการที่ดี ตามข้อกำหนดในประกาศฯ ข้อ ๖ วรรคสอง หมายถึง การเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับ (๑) การกำหนดทิศทาง นโยบายและกลยุทธ์ของบริษัท หรือ (๒) การกำกับดูแลให้บริษัทมีกระบวนการและกลไกในการควบคุม ติดตามและตรวจสอบที่มีประสิทธิผล หรือ (๓) การติดตามกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทอย่างต่อเนื่อง

หมวด ๒ โครงสร้าง และองค์ประกอบของคณะกรรมการบริษัท

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้บริษัทมีโครงสร้างและองค์ประกอบรวมทั้งสัดส่วนของคณะกรรมการบริษัทที่มีการถ่วงดุลอำนาจอย่างเหมาะสม (Check and Balance) ประกอบด้วยกรรมการที่มีความรู้ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญที่หลากหลายเหมาะสมกับลักษณะ ขนาด ความซับซ้อน และความเสี่ยงของบริษัท
๒. เพื่อให้คณะกรรมการบริษัทตระหนัก และเข้าใจบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบในการกำกับดูแลธุรกิจที่ครอบคลุมทุกมิติ ซึ่งมีความสำคัญและสอดคล้องกับหลักการมาตรฐานสากลที่จะทำให้การดำเนินธุรกิจมีความมั่นคงและยั่งยืน

ข้อกำหนดในประกาศ คปภ. เรื่อง การกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทประกันชีวิต และบริษัทประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อ ๗ บริษัทต้องกำหนดโครงสร้างคณะกรรมการ องค์ประกอบ และจำนวนกรรมการที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงลักษณะ ขนาด ความซับซ้อนของบริษัท มีการถ่วงดุลอำนาจและความสามารถของกรรมการในการทำงานร่วมกันอย่างเหมาะสม และเป็นไปตามที่กฎหมายว่าด้วยประกันชีวิตและประกันวินาศภัย และตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัดกำหนด

ข้อ ๘ คณะกรรมการบริษัทต้องมีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ที่เพียงพอ เข้าใจถึงคุณสมบัติ หน้าที่ และความรับผิดชอบของตน และมีประสบการณ์หรือทักษะที่หลากหลาย เหมาะสมกับลักษณะ ขนาด ความซับซ้อน และความเสี่ยงของบริษัท ทั้งนี้ บริษัทควรมีกรรมการที่มีความรู้ หรือประสบการณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างน้อย ๑ ท่าน

คณะกรรมการบริษัทตามวรรคหนึ่ง ต้องมีองค์ประกอบ ดังนี้

(๑) กรรมการที่เป็นผู้บริหารมีจำนวนไม่เกินหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด

(๒) กรรมการอิสระ มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมด

(๓) ประธานคณะกรรมการของบริษัทต้องเป็นกรรมการอิสระหรือ กรรมการที่ไม่เป็นกรรมการที่เป็นผู้บริหาร เว้นแต่ ได้รับความเห็นชอบเป็นรายกรณีจากสำนักงานในการแก้ไขปัญหาตามช่วงระยะเวลาที่ได้รับการอนุมัติจากสำนักงาน

แนวปฏิบัติ / คำอธิบายเพิ่มเติม

๑. คณะกรรมการบริษัทต้องกำกับการดูแลให้บริษัทมีการกำหนดโครงสร้างคณะกรรมการบริษัทให้มีความเหมาะสม โดยพิจารณาถึงขนาด องค์ประกอบ สัดส่วนกรรมการที่เป็นอิสระ (Independent Director) กรรมการที่เป็นผู้บริหาร (Executive Director) และกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร (Non-Executive Director) ที่สะท้อนถึงการถ่วงดุลอำนาจอย่างเหมาะสม โดยไม่ส่งผลให้อำนาจในการลงมติตกอยู่ที่กรรมการกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง รวมถึงเพื่อส่งเสริมให้เกิดความเป็นอิสระในการตัดสินใจเชิงธุรกิจที่สำคัญอย่างอิสระของกรรมการ ซึ่งประกาศฯ กำหนดให้กรรมการอิสระมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมด และกรรมการที่เป็นผู้บริหารมีจำนวนไม่เกินหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด เพื่อให้คณะกรรมการบริษัทมีความเป็นอิสระและไม่ถูกครอบงำจากฝ่ายบริหาร ทั้งนี้ กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารไม่ควรเป็นลูกจ้าง หรือพนักงานของบริษัท เนื่องจากอาจถูกกลตทอนความเป็นอิสระและความเป็นกลาง รวมถึงอาจถูกครอบงำให้ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้อื่น ในการปฏิบัติหน้าที่เป็นกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารของบริษัท

๒. คณะกรรมการบริษัทต้องกำกับดูแลให้มีการประเมินถึงความเหมาะสมของจำนวนกรรมการอย่างเป็นประจำ เพื่อให้ขนาดของคณะกรรมการบริษัท มีความเหมาะสมต่อความเป็นอิสระและเป็นกลางในการตัดสินใจเชิงธุรกิจของ กรรมการ รวมถึงการกำหนดกลยุทธ์ ทิศทาง หรือนโยบายในการดำเนินธุรกิจโดยรวมของบริษัท ดังนั้น จำนวนของ กรรมการบริษัทจึงไม่ควรมีมากเกินไป จนเป็นเหตุให้เกิดอุปสรรคต่อการกำกับดูแลบริษัทของคณะกรรมการบริษัท หรือจำนวนน้อยเกินไป จนเป็นผลให้อำนาจการตัดสินใจเชิงธุรกิจอาจตกอยู่ที่กรรมการกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งอย่างมี นัยสำคัญ เพราะฉะนั้น ขนาดและลักษณะของคณะกรรมการบริษัท เช่น จำนวนกรรมการ ความเป็นอิสระ เพศ^๑ ความชำนาญ และประสบการณ์ของกรรมการแต่ละราย สามารถสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะการกำหนดกลยุทธ์หรือ นโยบายของคณะกรรมการบริษัท (Tone at the Top) รวมถึงพฤติกรรมเชิงตลาด และทิศทางหรือลักษณะการ ดำเนินธุรกิจของบริษัทในภาพรวมได้

ปัจจัยที่ควรคำนึงถึงในการกำหนดโครงสร้างของคณะกรรมการบริษัท

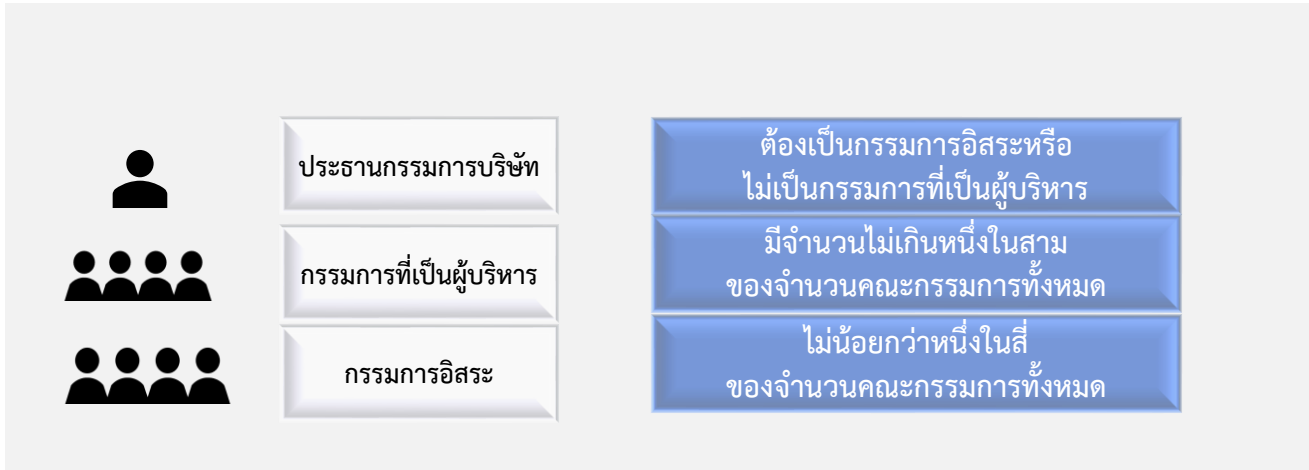

๓. คณะกรรมการบริษัทต้องกำกับดูแลให้บริษัทมีจำนวนกรรมการที่เหมาะสม และควรประกอบด้วย กรรมการที่มีคุณสมบัติหลากหลายทั้งในด้านทักษะ ประสบการณ์ ความสามารถและคุณลักษณะเฉพาะด้าน เพียงพอที่จะช่วยให้การทำหน้าที่โดยรวมของคณะกรรมการบริษัทมีประสิทธิภาพ สามารถบรรลุวัตถุประสงค์และ เป้าหมายของบริษัทได้ ทั้งนี้ บริษัทควรพิจารณาให้กรรมการบริษัทได้รับการอบรมเพื่อเพิ่มความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ที่สอดคล้องกับขนาดความซับซ้อน และบริบทในการดำเนินธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ตามความเหมาะสมตลอดเวลา เช่น ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี ด้านประกันภัย ด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านการเงิน ด้านกฎหมาย และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น

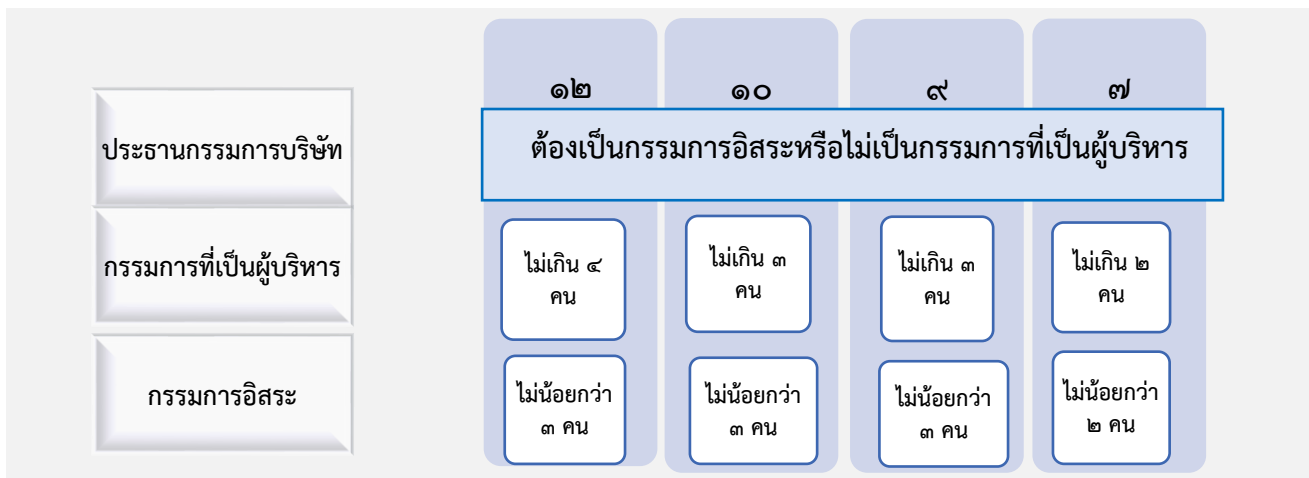
^๑ จากรายงานของ Harvard Business Review (2019) ได้ทำการศึกษาเรื่องความหลากหลายทางเพศต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของบริษัท พบว่า ความหลากหลายทางเพศทำให้เกิดการคิดที่เป็นนวัตกรรม (Innovative thinking) มากขึ้น ซึ่งทีมของ Harvard Business Review ได้ทำการวิจัยใน ๓๕ ประเทศทั่วโลก พบว่า ความหลากหลายทางเพศมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการดำเนินงานของบริษัท ทั้งนี้ ในทวีปยุโรปที่คณะกรรมการบริษัทมี ความหลากหลายทางเพศ พบว่า ความหลากหลายทางเพศมีความสัมพันธ์กับมูลค่าตลาดของบริษัทที่สูงขึ้น

๔. ตามประกาศ คปภ. เรื่องการกำกับดูแลกิจการที่ดี พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้บริษัทประกันภัยต้องมีองค์ประกอบของคณะกรรมการบริษัท ดังนี้

องค์ประกอบของคณะกรรมการบริษัท

ตัวอย่างองค์ประกอบของคณะกรรมการบริษัท

ข้อกำหนดในประกาศ คปภ. เรื่อง การกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทประกันชีวิต และบริษัทประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อ ๙ กรรมการต้องมีคุณสมบัติ ความเหมาะสม และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายว่าด้วยประกันชีวิต และประกันวินาศภัยกำหนด

แนวปฏิบัติ / คำอธิบายเพิ่มเติม

กรรมการต้องมีคุณสมบัติ ความเหมาะสม และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายว่าด้วยประกันชีวิต และประกันวินาศภัยกำหนด โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. มาตรา ๓๕ ของ พรบ. ประกันชีวิต และมาตรา ๓๔ ของ พรบ. ประกันวินาศภัย ซึ่งมีการกำหนดว่า กรรมการ ผู้จัดการ บุคคลซึ่งมีอำนาจกระทำการแทนบริษัท หรือที่ปรึกษาของบริษัทต้องเป็นบุคคลซึ่งมีคุณวุฒิทางการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีหรือเป็นผู้มีประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจประกันภัย และไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย
- (๒) เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน
- (๓) เคยเป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งมีอำนาจกระทำการแทนบริษัทในช่วงเวลาที่บริษัทนั้นถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตหรือใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย เว้นแต่เป็นผู้ซึ่งนายทะเบียนด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเช่นนั้นในช่วงเวลาดังกล่าว
- (๔) เป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งมีอำนาจกระทำการแทนบริษัทอื่นที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตหรือใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต/วินาศภัย เว้นแต่จะได้รับการยกเว้นตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไข ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด
- (๕) ถูกถอดถอนจากการเป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งมีอำนาจกระทำการแทนบริษัท
- (๖) เป็นข้าราชการการเมืองหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- (๗) เป็นข้าราชการหรือพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการควบคุมบริษัท เว้นแต่กรณีของบริษัทที่เป็นรัฐวิสาหกิจ หรือได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการเพื่อช่วยเหลือการดำเนินงานของบริษัท หรือเป็นผู้ได้รับการแต่งตั้งตามมาตรา ๕๔ ของ พรบ. ประกันชีวิต และมาตรา ๕๓ ของ พรบ. ประกันวินาศภัย
- (๘) มีประวัติเสียหายหรือดำเนินการใดที่มีลักษณะที่แสดงถึงการขาดความรับผิดชอบ หรือความรอบคอบเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพในฐานะเช่นนั้นจักต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์

๒. ประกาศสำนักงาน คปภ. เรื่อง กำหนดกรณีที่เกี่ยวข้องกรรมการ ผู้จัดการ บุคคลซึ่งมีอำนาจกระทำการแทนบริษัทประกันชีวิตและบริษัทประกันวินาศภัย หรือที่ปรึกษาของบริษัทประกันชีวิต และบริษัทประกันวินาศภัย มีประวัติเสียหายหรือดำเนินกิจการใดที่มีลักษณะที่แสดงถึงการขาดความรับผิดชอบหรือความรอบคอบเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพในฐานะเช่นนั้น จักต้องมี ตามวิสัยและพฤติการณ์ พ.ศ. ๒๕๕๖

ประกาศฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดกรอบในการพิจารณากรณีที่ถือว่ากรรมการ ผู้จัดการ บุคคลซึ่งมีอำนาจกระทำการแทนบริษัท หรือที่ปรึกษาของบริษัทมีประวัติเสียหายหรือดำเนินกิจการใดที่มีลักษณะที่แสดงถึงการขาดความรับผิดชอบหรือความรอบคอบเพียงพอผู้ประกอบวิชาชีพในฐานะเช่นนั้นจำเป็นต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์ ซึ่งเป็นการขยายความเพิ่มเติมตามมาตรา ๓๕ ของ พรบ. ประกันชีวิต และมาตรา ๓๔ ของ พรบ. ประกันวินาศภัย เกี่ยวกับลักษณะต้องห้ามเพิ่มเติม โดยมีรายละเอียดดังนี้

(๑) เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกไม่ว่าศาลจะมีคำพิพากษาให้รอการลงโทษหรือไม่ ทั้งนี้ เฉพาะความผิดเกี่ยวกับทรัพย์

(๒) อยู่ระหว่างถูกกล่าวโทษหรือดำเนินคดี โดยสำนักงาน หน่วยงานที่กำกับดูแล หรือหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมายไม่ว่าในประเทศหรือต่างประเทศ ทั้งนี้ เฉพาะความผิดเกี่ยวกับทรัพย์

(๓) เป็นผู้ที่ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สันตกเป็นของแผ่นดินตามกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน หรือกฎหมายอื่นในลักษณะเดียวกัน

(๔) เป็นบุคคลที่ถูกกำหนดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

(๕) เป็นผู้ที่หน่วยงานที่กำกับดูแล หรือหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมายไม่ว่าในประเทศหรือต่างประเทศ พิจารณาว่ามีลักษณะต้องห้ามในการเป็นกรรมการ ผู้จัดการหรือบุคคลผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือผู้บริหารขององค์กร ที่อยู่ภายใต้การกำกับหรือภายใต้อำนาจของหน่วยงานนั้นๆ ทั้งนี้ เฉพาะความผิดเกี่ยวกับทรัพย์

(๖) มีเหตุอันควรเชื่อว่ามีหรือเคยมีพฤติกรรมประพฤติผิดต่อหน้าที่หรือการให้บริการด้วยความไม่ซื่อสัตย์สุจริตและเป็นธรรม หรือมีหรือเคยมีส่วนร่วมหรือสนับสนุนการกระทำความผิดของบุคคลอื่น

(๗) มีเหตุอันควรเชื่อว่ามีหรือเคยมีพฤติกรรมที่เป็นการกระทำความผิดไม่เป็นธรรม หรือการเอาเปรียบผู้เอาประกันภัย ผู้รับประโยชน์ ผู้ถือหุ้น หรือประชาชน หรือมีหรือเคยมีส่วนร่วมหรือสนับสนุนการกระทำความผิดของบุคคลอื่น

(๘) มีเหตุอันควรเชื่อว่ามีหรือเคยมีพฤติกรรมในการเปิดเผย หรือเผยแพร่ข้อมูลหรือเอกสารอันเป็นเท็จ ที่อาจทำให้สำคัญผิด หรือโดยปกปิดข้อความจริงที่ควรบอกให้แจ้งในสาระสำคัญ ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อสติปัญญาของผู้เอาประกันภัย ผู้รับประโยชน์ ผู้ถือหุ้น หรือประชาชน หรือมีหรือเคยมีส่วนร่วมหรือสนับสนุนการกระทำความผิดของบุคคลอื่น

(๙) มีเหตุอันควรเชื่อว่ามีหรือเคยมีพฤติกรรมที่เป็นการละเลยการตรวจสอบดูแลตามสมควรเพื่อป้องกันมิให้นิติบุคคลหรือกิจการที่ตนมีอำนาจในการจัดการ หรือผู้ปฏิบัติงานซึ่งอยู่ภายใต้การตรวจสอบดูแล (ถ้ามี) กระทำการใดหรืองดเว้นกระทำการใดอันเป็นการฝ่าฝืนหรือขัดต่อกฎหมายว่าด้วยประกันชีวิต และประกันวินาศภัย หรือประกาศที่ออกโดยอาศัยอำนาจแห่งกฎหมายดังกล่าว อันอาจก่อให้เกิดความไม่เชื่อมั่นในธุรกิจประกันภัย หรือความเสียหายต่อชื่อเสียง ฐานะ การดำเนินธุรกิจ ผู้เอาประกันภัย ผู้รับประโยชน์ ผู้ถือหุ้น หรือประชาชน

(๑๐) มีเหตุอันควรเชื่อว่ามีหรือเคยมีพฤติกรรมที่เป็นการขาดจรรยาบรรณ หรือมาตรฐานในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจประกันภัย หรือมีหรือเคยมีส่วนร่วมหรือสนับสนุนการกระทำความผิดของบุคคลอื่น

หมวด ๒ หน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท

ข้อกำหนดในประกาศ คปภ. เรื่อง การกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทประกันชีวิต และบริษัทประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อ ๑๒ คณะกรรมการของบริษัทมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการกำหนดกรอบการกำกับดูแลกิจการที่ดี กลยุทธ์และนโยบายที่สำคัญ ดูแลให้บริษัทมีกลไกในการควบคุม กำกับ ที่มีประสิทธิผล และติดตามดูแลการดำเนินงานของบริษัทอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บริษัทดำเนินธุรกิจอย่างเป็นธรรม โปร่งใส รับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้เสีย ภายใต้อหุการกำกับดูแลกิจการที่ดี และสร้างคุณค่าให้บริษัทอย่างเหมาะสมในระยะยาว โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดทิศทาง นโยบาย และกลยุทธ์ของบริษัท

(๒) กำกับดูแลให้บริษัทมีกระบวนการ และกลไกในการควบคุม ติดตามและตรวจสอบที่มีประสิทธิผล

(๓) ติดตามกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทอย่างต่อเนื่อง

แนวปฏิบัติ / คำอธิบายเพิ่มเติม

คณะกรรมการบริษัทมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการกำหนดกรอบการกำกับดูแลกิจการที่ดี ซึ่งเป็นหลักปฏิบัติสำหรับคณะกรรมการบริษัท โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความตระหนักและความเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบในฐานะเป็นผู้นำองค์กร โดยมีรายละเอียดที่คณะกรรมการบริษัทต้องยึดถือและปฏิบัติร่วมกันอย่างน้อยดังต่อไปนี้

๑. กำหนดทิศทาง นโยบาย และกลยุทธ์ของบริษัท

๑.๑) คณะกรรมการบริษัทต้องกำกับดูแลให้มีการกำหนดเป้าหมาย ทิศทาง กลยุทธ์และแผนงานประจำปีให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการดำเนินธุรกิจของบริษัท โดยคำนึงถึงบริบทแวดล้อม/สภาพเศรษฐกิจที่อาจส่งผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัทในขณะนั้น เช่น พฤติกรรมของผู้บริโภค แนวโน้มของ Business Model ที่มีการเปลี่ยนแปลง กลยุทธ์ของบริษัทคู่แข่ง นวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ เป็นต้น นอกจากนี้ คณะกรรมการบริษัทควรสนับสนุนให้มีการทบทวนเป้าหมาย ทิศทาง กลยุทธ์ แผนงานประจำปี และวัตถุประสงค์ในการดำเนินธุรกิจของบริษัท โดยอาจกำหนดเป็นช่วงระยะเวลาที่สอดคล้องกับลักษณะการประกอบธุรกิจของบริษัทได้ เช่น รายไตรมาส ระยะสั้น (๑-๒ ปี) และ ระยะปานกลาง (๓-๕ ปี) เป็นต้น เพื่อให้คณะกรรมการบริษัทมั่นใจได้ว่าบริษัทมีการทบทวนและพิจารณากลยุทธ์และแผนงานประจำปี ให้มีความสอดคล้องกับปัจจัยที่อาจมีผลกระทบต่อธุรกิจทั้งในระยะสั้นและระยะยาวโดยคำนึงถึงการดำเนินธุรกิจที่ยั่งยืน อย่างไรก็ตาม ในการพิจารณากำหนดเป้าหมาย ทิศทาง กลยุทธ์ แผนงานประจำปี นั้น คณะกรรมการบริษัทควรหารือและทำความเข้าใจร่วมกันกับฝ่ายบริหารที่มีความเกี่ยวข้องกับ ความเสี่ยงที่อาจจะส่งผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจและระดับเงินกองทุนของบริษัท อย่างมีนัยสำคัญ รวมถึงร่วมกันกำหนดระดับความเสี่ยงที่บริษัทยอมรับได้ (Risk Appetite) ซึ่งเป็นระดับความเสี่ยงในภาพรวมที่บริษัทเต็มใจยอมรับเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ทิศทาง กลยุทธ์และแผนงานประจำปี ซึ่งมีความ

เกี่ยวข้องโดยตรงกับวัฒนธรรมองค์กร คักยภาพและความสามารถในการรับความเสี่ยง และวัตถุประสงค์ในการดำเนินธุรกิจของบริษัท

๑.๒) คณะกรรมการบริษัทต้องกำกับดูแลให้บริษัทมีนโยบายการดูแลความขัดแย้งทางผลประโยชน์ (Conflict of Interest Policy)^๒ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำเพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้อง หรือเกิดปัญหาความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และการไม่คำนึงถึงความเสี่ยงที่สำคัญของบริษัทที่อาจส่งผลกระทบต่อคณะกรรมการบริษัท หรือผู้บริหารขาดความเป็นอิสระในการดำเนินงาน และอาจส่งผลต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัทโดยรวม โดยส่งผลกระทบต่อผู้เอาประกันภัยเสียผลประโยชน์ได้ในที่สุด ซึ่งนโยบายดังกล่าวต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริษัท หรือคณะกรรมการชุดย่อยอื่นที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งมีการควบคุมติดตาม ตรวจสอบให้มีการปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ นโยบายการดูแลความขัดแย้งทางผลประโยชน์ควรมีเนื้อหาครอบคลุมอย่างน้อยในเรื่องดังต่อไปนี้

ก. กำหนดลักษณะความขัดแย้งทางผลประโยชน์ หรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้นในการดำเนินธุรกิจของบริษัท รวมทั้งแนวทางในการจัดการและป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์

ข. ข้อกำหนดและแนวทางเกี่ยวกับการให้กรรมการรายงานการมีส่วนได้เสียก่อนการพิจารณาการประชุมคณะกรรมการบริษัท และควรจัดให้มีการบันทึกไว้ในรายงานการประชุม รวมทั้งกำหนดวิธีปฏิบัติของกรรมการที่มีส่วนได้เสียในวาระการประชุมนั้นๆ

ค. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลภายใน เพื่อป้องกันมิให้มีการนำข้อมูลที่ได้รับการเป็นกรรมการผู้บริหาร หรือพนักงาน ในการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตนหรือทำธุรกิจที่แข่งขันกับบริษัท หรือการให้ข้อมูลภายในแก่บุคคลอื่นเพื่อประโยชน์ส่วนตน

ง. แนวทางในการติดตามรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ โดยอาจกำหนดให้กรรมการต้องรายงานการมีส่วนได้เสียหรือผลประโยชน์จากแหล่งต่างๆ ทั้งของตนเอง คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของกรรมการ

นอกจากการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งทางผลประโยชน์โดยการกำหนดนโยบายความขัดแย้งทางผลประโยชน์แล้วนั้น บริษัทอาจกำหนดโครงสร้างองค์กรที่เหมาะสมเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นได้ โดยโครงสร้างดังกล่าวต้องสนับสนุนให้บริษัทมีการแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบระหว่างฝ่ายกำกับดูแลและฝ่ายบริหาร (Segregation of Duties) เพื่อก่อให้เกิดความเป็นอิสระในการดำเนินงานระหว่างคณะกรรมการบริษัทและผู้บริหาร รวมถึงเพื่อก่อให้เกิดกลไกในการควบคุม กำกับ และตรวจสอบ (Three Lines of Defense) ที่มีประสิทธิภาพ

^๒ สำนักงานราชบัณฑิตยสภาได้กำหนดนิยามของ ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ (Conflict of Interest) หมายถึง ความไม่สอดคล้องกันหรือความทับซ้อนระหว่างผลประโยชน์ของปัจเจกกับผลประโยชน์สาธารณะ ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาเมื่อผู้มีอำนาจหรือผู้ที่เกี่ยวข้องผลักดันการดำเนินการโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนตนมากกว่าผลประโยชน์ส่วนรวม รวมถึงการที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลซึ่งได้รับมอบหมายให้เป็นตัวแทนของบุคคลอีกกลุ่มหนึ่ง ตัดสินใจดำเนินการโดยมีผลประโยชน์ส่วนตัวทั้งทางตรงและทางอ้อมเข้าไปเกี่ยวข้องซึ่งผลประโยชน์ส่วนนี้อาจเป็นการบั่นทอนหรือเบียดบังผลประโยชน์จากบุคคล หรือกลุ่มบุคคลที่ได้มอบอำนาจให้กระทำแทน

๑.๓) คณะกรรมการบริษัทต้องกำกับดูแลให้บริษัทมีนโยบายและกระบวนการแจ้งเบาะแสภายในองค์กร (Whistleblowing Policy and Procedure) เพื่อให้มีการสอดส่องดูแลและรายงานการกระทำที่อาจผิดกฎหมาย ขัดต่อนโยบาย ระเบียบ กระบวนการภายใน และจรรยาบรรณทางธุรกิจ โดยบริษัทต้องกำหนดผู้รับผิดชอบ ช่องทางการแจ้งเบาะแสหรือเรื่องร้องเรียนอย่างชัดเจน รวมทั้งกำหนดมาตรการคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส และกำหนดสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลเบาะแสหรือเรื่องร้องเรียนที่ได้รับแจ้งอย่างชัดเจน เพื่อสร้างความมั่นใจแก่ ผู้แจ้งเบาะแสหรือผู้ร้องเรียนว่าจะได้รับความคุ้มครองและไม่ถูกแทรกแซงในระหว่างการดำเนินการ ทั้งนี้ บริษัทควรมีการสื่อสารทำความเข้าใจแก่พนักงานของบริษัทให้รับทราบเรื่องนโยบาย และกระบวนการ พิจารณาตลอดจนช่องทางการแจ้งเบาะแสหรือข้อร้องเรียนดังกล่าว โดยควรดูแลให้มีการจัดช่องทางเพื่อรับเรื่อง ร้องเรียนที่มีความสะดวกและควรมีมากกว่าหนึ่งช่องทาง

๑.๔) คณะกรรมการบริษัทต้องกำกับดูแลให้บริษัทมีการกำหนดนโยบายการจ่ายค่าตอบแทนเป็นลายลักษณ์อักษรที่ครอบคลุมกรรมการบริษัท ผู้บริหาร บุคลากรหลักในหน่วยงานควบคุม^๓ และพนักงานในหน่วยงานที่ ก่อให้เกิดความเสี่ยงที่สำคัญ^๔ ซึ่งอาจพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการชดเชยที่เกี่ยวข้อง เพื่อรับผิดชอบทำหน้าที่ กำหนดค่าตอบแทน รวมทั้งช่วยในการพิจารณากำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจ่ายค่าตอบแทนและ ผลประโยชน์อื่นๆ ให้มีความเหมาะสมอย่างเป็นธรรม เพื่อให้สามารถสะท้อนถึงวัตถุประสงค์และความเสี่ยงของ แต่ละหน่วยงาน โดยคำนึงถึงความมั่นคงในระยะยาวของบริษัท ทั้งนี้ การกำหนดการจ่ายค่าตอบแทนดังกล่าวต้อง ไม่เป็นการสร้างแรงจูงใจในการทำธุรกรรมที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงมากเกินไปจนกระทบต่อความมั่นคงของบริษัท และผลประโยชน์ของผู้เอาประกันภัย

๑.๕) คณะกรรมการบริษัทต้องกำกับดูแลให้บริษัทมีการกำหนดจรรยาบรรณของคณะกรรมการบริษัท ผู้บริหาร และพนักงานและสร้างวัฒนธรรมองค์กรภายใต้หลักธรรมาภิบาลและความเที่ยงธรรม ซึ่งมีคณะกรรมการ บริษัทและผู้บริหารให้การสนับสนุนรวมทั้งเป็นแบบอย่างที่ดีผ่านการปฏิบัติตามนโยบายและกระบวนการต่างๆ ของบริษัทอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ โดยให้ถือเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของทุกคนในองค์กร ที่จะต้อง รับทราบ ทำความเข้าใจ และยึดถือปฏิบัติตามที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด โดยอย่างน้อยควรครอบคลุมเรื่อง ดังต่อไปนี้

- ๑) จรรยาบรรณและจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจ
- ๒) จริยธรรมของกรรมการ
- ๓) จริยธรรมของผู้บริหารและพนักงาน

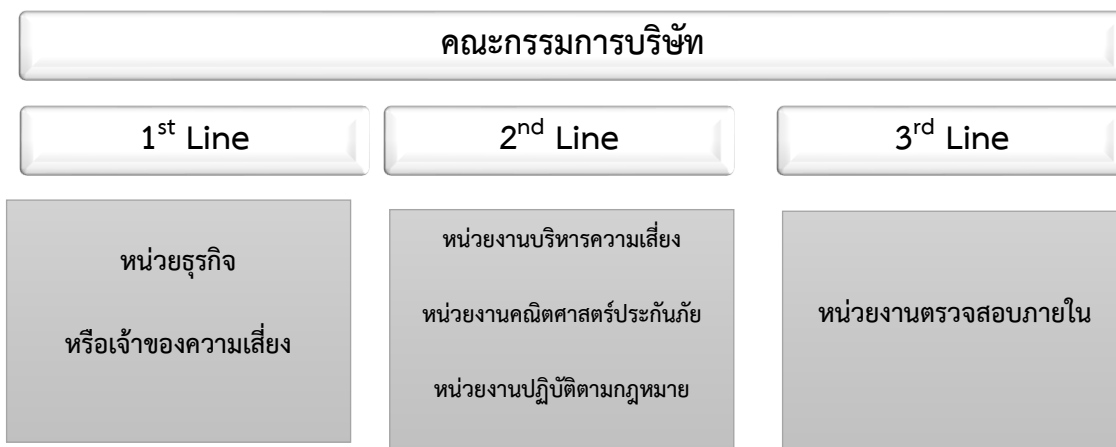
๒. กำกับดูแลให้บริษัทมีกระบวนการ และกลไกในการควบคุม ติดตามและตรวจสอบที่มีประสิทธิผล

๒.๑) คณะกรรมการบริษัทต้องกำกับดูแลให้บริษัทมีโครงสร้างองค์กรให้มีการแบ่งแยกหน้าที่ (Segregation of Duties) ในการกำกับดูแล (Oversight) และการบริหารจัดการ (Management) ระหว่างคณะกรรมการบริษัท และผู้บริหารออกจากกันอย่างชัดเจน เพื่อให้เป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี และเกิดการถ่วงดุลอำนาจ ที่เหมาะสมภายในกิจการ (Check and Balance) โดยคณะกรรมการบริษัททำหน้าที่ในการกำหนดทิศทาง เป้าหมาย

^๓ บุคลากรหลักในหน่วยงานควบคุม หมายถึง หัวหน้าหน่วยงานที่ดูแลเกี่ยวกับการควบคุมการดำเนินงานของบริษัท

^๔ พนักงานในหน่วยงานที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงที่สำคัญ หมายถึง พนักงานหรือหน่วยงานที่มีการดำเนินงานที่อาจส่งผลกระทบต่อระดับความเสี่ยงที่บริษัท กำลังเผชิญอย่างมีนัยสำคัญ (Risk Exposure) ซึ่งการพิจารณาหน่วยงานที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงที่สำคัญ บริษัทอาจใช้ข้อมูลของบริษัทจากรายงาน การบริหารความเสี่ยงและสถานะความเสี่ยงที่บริษัทจัดทำขึ้น

และกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจของบริษัท รวมทั้งพิจารณาอนุมัตินโยบายที่สำคัญของบริษัท ซึ่งฝ่ายบริหารจะต้องนำไปปฏิบัติและดำเนินการตามที่คณะกรรมการบริษัทกำหนด ทั้งนี้ โครงสร้างองค์กรดังกล่าวต้องก่อให้เกิดกลไกในการควบคุม ติดตาม และตรวจสอบที่มีประสิทธิผล เพื่อให้เป็นไปตามหลัก Three Lines of Defence และมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ควบคุม กำกับ และตรวจสอบที่เป็นอิสระและสามารถทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หน่วยงานที่ทำหน้าที่รับความเสี่ยงขั้นแรก (First Line of Defence) คือ หน่วยธุรกิจหรือเจ้าของความเสี่ยง ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการระบุและบริหารความเสี่ยง หน่วยงานที่กำกับและติดตามความเสี่ยง (Second Line Of Defence) คือ หน่วยงานบริหารความเสี่ยง หน่วยงานคณิตศาสตร์ประกันภัย และหน่วยงานดูแลการปฏิบัติตามกฎหมาย ซึ่งต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นกลาง และหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจสอบภายใน (Third Line of Defence) คือ หน่วยงานตรวจสอบภายใน ซึ่งจะต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นอิสระจากผู้รับผิดชอบระดับอื่น ทั้งนี้ ควรมีการกำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท ผู้บริหาร และบุคลากรหลักในหน่วยงานควบคุม (Control Function) อย่างชัดเจน เพื่อให้ทุกคนเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญ และขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบที่มีต่อบริษัท โดยบทบาทหน้าที่ของบุคลากรหลักในหน่วยงานควบคุมที่ปรากฏตามประกาศ คปภ. ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

บุคลากรหลักในหน่วยงานควบคุม	ประกาศ คปภ.
๑. หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน	ประกาศ คปภ. ว่าด้วยเรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการรับเงิน การจ่ายเงิน การตรวจสอบและการควบคุมภายในของบริษัทประกันชีวิต และบริษัทประกันวินาศภัย
๒. หัวหน้าหน่วยงานดูแลการปฏิบัติตามกฎหมาย	
๓. หัวหน้าหน่วยงานบริหารความเสี่ยง	ประกาศ คปภ. ว่าด้วยเรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการกำกับ การบริหารความเสี่ยงแบบองค์รวม และการประเมินความเสี่ยงและความมั่นคงทางการเงินของบริษัทประกันชีวิต และบริษัทประกันวินาศภัย

๒.๒) คณะกรรมการบริษัทต้องปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบและกำกับดูแลให้บริษัทดำเนินการอย่างน้อยให้เป็นไปตามประกาศ คปภ. ว่าด้วยเรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการกำกับดูแลการบริหารความเสี่ยงแบบองค์รวม และการประเมินความเสี่ยงและความมั่นคงทางการเงิน และประกาศ คปภ. ว่าด้วยเรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการรับเงิน การจ่ายเงิน การตรวจสอบ และการควบคุมภายใน รวมถึงกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของบริษัทประกันภัย เพื่อให้บริษัทสามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพและมั่นคง

๒.๓) คณะกรรมการบริษัทต้องพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการชุดย่อยที่เหมาะสมกับลักษณะ ขนาด และความซับซ้อนของธุรกิจ เพื่อช่วยสนับสนุนการทำหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัทในการกำกับดูแลและพิจารณาถ่วงดุลในเรื่องสำคัญที่ได้รับมอบหมาย และเสนอแนะทางในการพิจารณาข้อเสนอต่อคณะกรรมการบริษัท รวมถึงพิจารณาการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบและการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการชุดย่อย ทั้งนี้ การกำหนดองค์ประกอบและบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการชุดย่อยที่ปรากฏตามข้อกำหนดของประกาศ คปภ. ที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดเป็นอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

- **คณะกรรมการตรวจสอบ (Audit Committee) :** ประกาศ คปภ. ว่าด้วยเรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการรับเงิน การจ่ายเงิน การตรวจสอบ และการควบคุมภายในของบริษัทประกันชีวิต และบริษัทประกันวินาศภัย

- **คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง (Risk Management Committee) :** ประกาศ คปภ. ว่าด้วยเรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการกำกับดูแลการบริหารความเสี่ยงแบบองค์รวม และการประเมินความเสี่ยงและความมั่นคงทางการเงินของบริษัทประกันชีวิต และบริษัทประกันวินาศภัย

- **คณะกรรมการลงทุน (Investment Committee) :** ประกาศ คปภ. ว่าด้วยเรื่อง การลงทุน ประกอบธุรกิจอื่นของบริษัทประกันชีวิตและบริษัทประกันวินาศภัย

๒.๔) คณะกรรมการบริษัทต้องกำกับดูแลการสอบบัญชีของบริษัท โดยครอบคลุมอย่างน้อยในเรื่องดังต่อไปนี้

ก. พิจารณาแต่งตั้ง และถอดถอนบุคคลที่มีความเป็นอิสระ และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธุรกิจประกันภัย การประเมินมูลค่าสำรองประกันภัย และการดำเนินธุรกิจประกันภัยเป็นอย่างน้อย เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้สอบบัญชีของบริษัทและกำหนดค่าตอบแทนอย่างเหมาะสม ทั้งนี้ อำนาจในการแต่งตั้งผู้สอบบัญชีชั้นสูงสุดทำยยังคงเป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทตาม พรบ. บริษัทมหาชนจำกัด

ข. กำหนดให้ผู้สอบบัญชีจัดทำรายงาน (Management Letter) และข้อคิดเห็นจากผู้บริหารระดับสูงของบริษัทเสนอต่อคณะกรรมการบริษัท โดยอย่างน้อยต้องรายงานข้อมูลเกี่ยวกับข้อสังเกต/ปัญหาที่ตรวจพบ/ข้อบกพร่องของระบบการควบคุมภายใน ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไขของบริษัทและความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ

ค. กำหนดให้ผู้สอบบัญชีมีการประชุมร่วมกับคณะกรรมการบริษัทหรือคณะกรรมการตรวจสอบ โดยไม่มีผู้บริหารเข้าร่วมประชุมด้วย อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อหารือถึงขอบเขตการสอบบัญชีที่ครอบคลุมการดำเนินงานที่สำคัญและความเสี่ยงทางการเงินทั้งหมดหรือประเด็นที่ผู้สอบบัญชีมีข้อสังเกตจากการตรวจสอบ ทั้งนี้ ในการประชุมดังกล่าว คณะกรรมการบริษัทหรือคณะกรรมการตรวจสอบอาจขอความเห็นจากผู้สอบบัญชีในเรื่องต่างๆ

เช่น คุณภาพของพนักงานฝ่ายบัญชีการเงิน ผู้ตรวจสอบภายในของบริษัท เรื่องที่ผู้สอบบัญชีมีความกังวล และการถูกจำกัดขอบเขตการตรวจสอบ เป็นต้น

๒.๕) คณะกรรมการบริษัทต้องกำกับดูแลให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัทเป็นประจำ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อให้มั่นใจได้ว่าคณะกรรมการบริษัทยังคงสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นการพิจารณาทบทวนผลลัพธ์ของงาน ปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงานของปีที่ผ่านมา โดยผลของการประเมินสามารถนำมาใช้พัฒนาการทำงานของคณะกรรมการบริษัทให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและเป็นไปในทิศทางที่บริษัทต้องการ รวมถึงการวางแผนฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนทักษะ ความรู้ และการสรรหากรรมการที่มีทักษะเฉพาะที่บริษัทยังขาดหาย เช่น กรรมการที่มีความรู้ความเข้าใจเรื่อง IT ภัยคุกคามทางไซเบอร์ และนวัตกรรมทางการเงินรูปแบบใหม่ เป็นต้น ทั้งนี้ บริษัทอาจกำหนดให้การประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นในรูปแบบของกรรมการองค์รวมทั้งคณะ หรือกรรมการเป็นรายบุคคลก็ได้

ตัวอย่าง checklist การประเมินการทำหน้าที่ของกรรมการตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ^๕

การปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการ	ประเด็นหรือรายละเอียดที่ควรพิจารณา
<p>๑. การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรอบคอบระมัดระวัง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ตัดสินใจโดยมีข้อมูลที่น่าเชื่อถือและเพียงพอ - ตัดสินใจอย่างสมเหตุสมผลเยี่ยงกรรมการที่ดีที่อยู่ภายใต้สถานการณ์เช่นนั้นพึงกระทำ - รอบคอบและระมัดระวัง 	<ul style="list-style-type: none"> - กรรมการได้เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการบริษัทอย่างสม่ำเสมอ - กรรมการมีเอกสารและข้อมูลประกอบการตัดสินใจที่เพียงพอ โดยเฉพาะกรณีที่เป็นเรื่องเฉพาะด้านที่ต้องอาศัยความรู้ความเชี่ยวชาญ และได้ขอให้บริษัทจัดเตรียมความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อประกอบการพิจารณาตัดสินใจด้วยเอกสารและข้อมูลที่มีความถูกต้องเชื่อถือได้ - กรรมการได้ใช้เวลาอย่างเพียงพอในการศึกษาวาระการประชุมและเอกสารล่วงหน้า - กรรมการได้ซักถาม ตั้งข้อสังเกต หรือให้คำแนะนำในที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท และดูแลให้มีการบันทึก

^๕ สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD), การประเมินการทำหน้าที่ของกรรมการตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ฉบับเผยแพร่ปี พ.ศ. ๒๕๕๓

การปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการ	ประเด็นหรือรายละเอียดที่ควรพิจารณา
	<p>รายงานการประชุม โดยระบุความเห็นและเหตุผล ประกอบการตัดสินใจไว้อย่างครบถ้วน</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรรมการได้ดูแลให้บริษัทมีระบบการควบคุมและตรวจสอบ ภายในที่มีประสิทธิผล และการบริหารจัดการความเสี่ยง ที่เหมาะสม - กรรมการได้ติดตามการดำเนินการของฝ่ายบริหารอย่าง สม่ำเสมอ
<p>๒. การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อรักษาผลประโยชน์ของบริษัทและผู้ถือหุ้น</p> <ul style="list-style-type: none"> - กระทำโดยสุจริตเพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัท โดยตนเองไม่มีส่วนได้เสีย - กระทำไปโดยมีจุดมุ่งหมายโดยชอบ - ไม่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ไม่ว่าทางตรง หรือทางอ้อมอย่างมีนัยสำคัญ - ไม่นำข้อมูลหรือโอกาสของบริษัทไปใช้เพื่อ ประโยชน์ของตนเองหรือบุคคลอื่น 	<ul style="list-style-type: none"> - กรรมการไม่มีส่วนได้เสียในเรื่องที่กำลังพิจารณาในที่ประชุม คณะกรรมการบริษัท - กรรมการหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องมีส่วนได้เสียในเรื่องที่กำลัง พิจารณาในที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทอยู่ ท่านจึงได้ ดำเนินการ <ul style="list-style-type: none"> ๑) แจ้งให้ประธานกรรมการทราบ ๒) ไม่เข้าร่วมประชุมเพื่อพิจารณาในวาระดังกล่าว ๓) ไม่ใช้อิทธิพลเพื่อชี้นำหรือชักจูงให้กรรมการในที่ ประชุมพิจารณาตัดสินใจไปในทางที่เป็นประโยชน์ต่อตัวเอง หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง - กรรมการได้ระมัดระวังไม่ให้ข้อมูลข่าวสารของบริษัทที่ยังไม่ เปิดเผยต่อสาธารณะรั่วไหลหรือมีการนำไปใช้เพื่อประโยชน์ ของตนเองหรือบุคคลอื่น - กรรมการได้ทำการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของ บริษัทเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัทโดยไม่มี ผลประโยชน์ส่วนตนแอบแฝง
<p>๓. การปฏิบัติตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ ข้อบังคับ และมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กรรมการมีความรู้ความเข้าใจในพระราชบัญญัติประกันชีวิต พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย และพระราชบัญญัติบริษัท

การปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการ	ประเด็นหรือรายละเอียดที่ควรพิจารณา
	<p>มหาชน รวมทั้งข้อกำหนดของสำนักงาน คปภ. ที่มีผลบังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรรมการได้กำกับดูแลให้บริษัทมีระบบการติดตามและควบคุมให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด - กรรมการได้กำกับดูแลให้บริษัทดำเนินธุรกิจตามวัตถุประสงค์ของบริษัทที่กำหนดไว้ - กรรมการได้กำกับดูแลให้การดำเนินการใดๆ ของบริษัทเป็นไปตามข้อบังคับที่กำหนด - กรรมการได้กำกับดูแลให้ผู้บริหารมีการรายงานเรื่องที่สำคัญต่อคณะกรรมการบริษัท และดูแลให้เรื่องที่สำคัญได้รับการพิจารณาอนุมัติจากผู้ถือหุ้นตามที่กฎหมายกำหนด - กรรมการได้กำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามมติคณะกรรมการบริษัทหรือมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นอย่างเคร่งครัด - กรรมการได้ดูแลให้มีการแต่งตั้งเลขานุการบริษัทที่มีคุณสมบัติเหมาะสมมาทำหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด
<p>๔. การเปิดเผยข้อมูลต่อผู้ถือหุ้นอย่างถูกต้อง ครบถ้วน โปร่งใส</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กรรมการได้กำกับดูแลให้บริษัทมีระบบบัญชี ระบบการจัดเก็บเอกสารสำคัญ และระบบการจัดการฐานข้อมูล เพื่อให้สามารถบันทึกข้อมูลได้ถูกต้อง ครบถ้วน และตรวจสอบได้ รวมทั้งมีมาตรการป้องกันการเข้าถึงข้อมูล - กรรมการได้กำกับดูแลให้ผู้สอบบัญชีที่มีความเป็นอิสระตรวจสอบและให้ความเห็นต่องบการเงิน - กรรมการได้กำกับดูแลให้บริษัทมีการจัดส่งรายงานอย่างถูกต้องและครบถ้วนโดยเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด - กรรมการได้กำกับดูแลให้บริษัทจัดส่งหนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้นล่วงหน้าไม่น้อยกว่าระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

การปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการ	ประเด็นหรือรายละเอียดที่ควรพิจารณา
	<p>- กรรมการได้กำกับดูแลให้มีการระบุวัน เวลา และสถานที่นัดประชุม วาระการประชุม รวมทั้งรายละเอียดประกอบการพิจารณาของที่ประชุมตามที่กฎหมายกำหนด และตามข้อพึงปฏิบัติเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดีในหนังสือแนบประชุมอย่างครบถ้วน</p> <p>- กรรมการได้กำกับดูแลให้บริษัทเปิดเผยข้อมูลตามที่สำนักงาน คปภ. กำหนด</p>

๒.๖) คณะกรรมการบริษัทต้องกำกับดูแลให้บริษัทมีการเปิดเผยข้อมูลด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยในรายละเอียดอย่างน้อยต้องเป็นไปตามประกาศ คปภ. ว่าด้วยเรื่องการเปิดเผยข้อมูล

๒.๗) คณะกรรมการบริษัท ต้องกำกับดูแลกระบวนการจัดทำรายงานทางการเงินที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือ โดยควรครอบคลุมในเรื่องดังต่อไปนี้

ก. กำกับดูแลให้บริษัทมีระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพเหมาะสมและเพียงพอเพื่อให้ข้อมูลและระบบทางการเงินของบริษัทมีความถูกต้องและน่าเชื่อถือ

ข. คณะกรรมการบริษัทอาจพิจารณามอบหมายให้คณะกรรมการตรวจสอบ ทำหน้าที่สอบทานให้บริษัทมีการรายงานทางการเงินที่มีความสมบูรณ์ และได้รับการสอบทานหรือการรับรองโดยผู้สอบบัญชีที่มีความเป็นอิสระ เพื่อควบคุมดูแลคุณภาพของข้อมูลที่แสดงในรายงานทางการเงินให้มีความถูกต้องและน่าเชื่อถือ

ค. กำกับดูแลให้บริษัทมีการเปิดเผยข้อมูลงบการเงินพร้อมหมายเหตุประกอบงบการเงินโดยให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยประกันชีวิตและประกันวินาศภัย ข้อกำหนดต่างๆ ของสำนักงาน คปภ. และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

๓. ติดตามกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทอย่างต่อเนื่อง

๓.๑) คณะกรรมการบริษัทต้องกำกับดูแลเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของบริษัท โดยควรครอบคลุมในเรื่องดังต่อไปนี้

ก. คณะกรรมการบริษัทต้องดูแลให้บริษัทมีระบบหรือกลไกที่เพียงพอที่จะมั่นใจได้ว่าการดำเนินงานของบริษัทเป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ ที่บริษัทต้องปฏิบัติตามในการดำเนินธุรกิจ เนื่องจากคณะกรรมการบริษัท มีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังวัฒนธรรมการปฏิบัติตามกฎหมายและจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจให้พนักงานในองค์กรตระหนักถึงความสำคัญและนำไปปฏิบัติร่วมกัน โดยคณะกรรมการบริษัทต้องจัดให้มีหน่วยงานดูแลการปฏิบัติตามกฎหมายทำหน้าที่ดูแลและติดตามให้บริษัทปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยประกันชีวิตและประกันวินาศภัย ข้อกำหนดต่างๆ ของสำนักงาน คปภ. และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเพื่อให้คำแนะนำ

หรือคำปรึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย และข้อกำหนดต่างๆ รวมทั้งจัดอบรมหรือสัมมนาเพื่อให้ความรู้แก่พนักงานภายในบริษัท เช่น พรบ.ประกันชีวิต พรบ.ประกันวินาศภัย พรบ. การรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พรบ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เป็นต้น โดยมีหัวหน้าหน่วยงานดูแลการปฏิบัติตามกฎหมายเป็นผู้รับผิดชอบและผู้ประสานงานหลักภายในบริษัท และระหว่างสำนักงาน คปภ.

ข. คณะกรรมการบริษัทควรกำกับดูแลให้หน่วยงานดูแลการปฏิบัติตามกฎหมายสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึง เช่น ผลการประเมินการปฏิบัติตามกฎหมายของหน่วยงานภายใน ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมายที่แต่ละหน่วยงานเผชิญ หรือประวัติการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายของแต่ละหน่วยงาน เป็นต้น ทั้งนี้ หน่วยงานดูแลการปฏิบัติตามกฎหมายต้องมีอำนาจหรือเงื่อนไขภายในบริษัทที่จะทำให้สามารถรายงานต่อคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการชุดย่อยที่มีหน้าที่ติดตามการดำเนินงานของหน่วยธุรกิจซึ่งมีความเป็นกลาง หรือผู้บริหารได้โดยตรงอย่างทันทั่วถึง ที่เกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายของบริษัทในทุกระดับของหน่วยธุรกิจ

ค. คณะกรรมการบริษัทควรกำกับดูแลให้คณะกรรมการตรวจสอบมีอำนาจและหน้าที่สอบถามให้บริษัทปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยประกันชีวิตและประกันวินาศภัย ข้อกำหนดของสำนักงาน คปภ. และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของบริษัท และรายงานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎหมายของบริษัทต่อคณะกรรมการบริษัท โดยครอบคลุมในประเด็นอย่างน้อยดังต่อไปนี้

(๑) รายการที่เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์

(๒) การทุจริต มีสิ่งผิดปกติ หรือมีความบกพร่องที่สำคัญในระบบควบคุมภายใน

(๓) การฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยประกันชีวิตและประกันวินาศภัย หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท

(๔) การฉ้อฉล หรือการกระทำใดๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน หรือชื่อเสียงของบริษัท

ง. คณะกรรมการบริษัทต้องกำกับดูแลให้มีการรายงานผลการปฏิบัติตามกฎหมายประจำปีต่อคณะกรรมการบริษัทหรือคณะกรรมการตรวจสอบ รวมถึงรายงานการฝ่าฝืนกฎหมายและการสอบสวนผู้บริหาร และรายงานถูกปรับหรือถูกดำเนินการทางกฎหมายใดๆ โดยสำนักงาน คปภ. หรือหน่วยงานราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง

๓.๒) คณะกรรมการบริษัทต้องกำกับดูแล และติดตามการดำเนินงานของผู้บริหารอย่างสม่ำเสมอ โดยกำหนดให้มีการรายงานผลการดำเนินงานและความคืบหน้าในการดำเนินการตามกลยุทธ์และนโยบายที่กำหนด ประเด็นปัญหาอุปสรรค รวมทั้งความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อความสำเร็จตามที่ตั้งไว้ รวมทั้งควรจัดสรรกรอบระยะเวลาในการพิจารณาประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของฝ่ายบริหารอย่างเพียงพอและเหมาะสม และควรมีส่วนร่วมในการพิจารณาหรือให้คำแนะนำอย่างเหมาะสมในการแก้ไขปัญหาในกรณีที่มีการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหารไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้

๓.๓) คณะกรรมการบริษัทต้องกำกับดูแลให้บริษัทมีเงินกองทุนที่มั่นคงและเพียงพอรองรับการดำเนินธุรกิจทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยควรครอบคลุมในเรื่องดังต่อไปนี้

ก. กำกับดูแลให้บริษัทมีฐานะเงินกองทุนอยู่ในระดับที่มั่นคงและเพียงพอที่จะรองรับการดำเนินธุรกิจ ทั้งในปัจจุบัน และอนาคตอย่างเหมาะสม โดยควรติดตามฐานะเงินกองทุนและสภาพคล่องทางการเงินของบริษัท อย่างสม่ำเสมอ โดยคณะกรรมการบริษัทต้องได้รับข้อมูลที่เพียงพอและทันกาล รวมทั้งมีความเข้าใจระดับความเสี่ยง ที่บริษัทมีอยู่และสามารถมองภาพความเชื่อมโยงกับฐานะเงินกองทุนได้

ข. ติดตามสถานะความเสี่ยงโดยรวมของบริษัทและประสิทธิภาพในการบริหารความเสี่ยง โดยคณะกรรมการบริษัทควรได้รับรายงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงและระดับความเสี่ยงในปัจจุบันของ บริษัทจากคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง และคณะกรรมการชดเชยที่เกี่ยวข้องและผู้บริหารระดับสูงอย่าง สม่ำเสมอ ซึ่งผู้บริหารระดับสูงควรดูแลให้การรายงานดังกล่าวถูกต้อง ครบถ้วน ทันกาล และต้องสะท้อนลักษณะ ความเสี่ยงรวมถึงความเพียงพอของเงินกองทุนและสภาพคล่องของบริษัทเป็นสำคัญ

ค. กำกับดูแลให้บริษัทดำเนินการให้เป็นไปตามที่ประกาศ คปภ. ว่าด้วยเรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการกำกับการบริหารความเสี่ยงแบบองค์รวม และการประเมินความเสี่ยงและความมั่นคงทางการเงิน ของบริษัทประกันชีวิต และบริษัทประกันวินาศภัย และประกาศ คปภ. ว่าด้วยเรื่อง การกำหนดประเภทและชนิด ของเงินกองทุน รวมทั้งหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคำนวณเงินกองทุนของบริษัทประกันชีวิตและบริษัท ประกันวินาศภัย

๓.๔) คณะกรรมการบริษัทต้องกำกับดูแลให้ผู้บริหารมีการรายงานเรื่องสำคัญ และมีกระบวนการรายงาน ข้อมูลเพื่อให้คณะกรรมการบริษัทได้รับข้อมูลทันกาลและเพียงพอที่จะทำให้สามารถปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบได้ อย่างสมบูรณ์ โดยเรื่องสำคัญที่ควรรายงานต่อคณะกรรมการบริษัท เช่น รายงานทางการเงิน ผลการดำเนินงาน เปรียบเทียบกับเป้าหมายที่ได้ประมาณการไว้ ผลการบริหารจัดการความเสี่ยง ระดับความเสี่ยงที่มีการเปลี่ยนแปลง อย่างมีนัยสำคัญ ระดับเงินกองทุน และผลการลงทุน เป็นต้น

๓.๕) คณะกรรมการบริษัทต้องกำกับดูแลให้บริษัทมีการปฏิบัติต่อลูกค้าอย่างเป็นธรรม โดยควรครอบคลุมใน เรื่องดังต่อไปนี้

ก. กำหนดนโยบายการกำกับดูแลเกี่ยวกับกระบวนการและขั้นตอนในการขายผลิตภัณฑ์ประกันภัย โดยอย่างน้อยต้องเป็นไปตามที่ประกาศ คปภ. ว่าด้วยเรื่องกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการออก การเสนอขายกรมธรรม์ ประกันภัย และการปฏิบัติหน้าที่ของตัวแทนและนายหน้าประกันภัย

ข. กำหนดนโยบายเพื่อควบคุมการปฏิบัติงานของคนกลางประกันภัย เพื่อให้บริษัทประกันภัยมีระบบ ในการควบคุมคุณภาพการขาย และปฏิบัติต่อลูกค้าอย่างเป็นธรรมในกิจกรรมหลักที่เกี่ยวข้องกับผู้เอาประกันภัย และประชาชน อาทิ การออกกรมธรรม์ประกันภัย การเสนอขายกรมธรรม์ประกันภัย การชดเชยค่าสินไหมทดแทน และการจัดการเรื่องร้องเรียน โดยมุ่งเน้นการสร้างวัฒนธรรมการปฏิบัติต่อลูกค้าอย่างเป็นธรรม รวมทั้งติดตาม การดำเนินงานของคนกลางของบริษัทอย่างสม่ำเสมอ

ค. กำหนดนโยบายและกระบวนการในการจัดการจ่ายค่าสินไหมทดแทนอย่างรวดเร็วและเป็นธรรมต่อ ผู้เอาประกันภัย มีการกำหนดช่องทางและการติดต่อประสานงานกับผู้เอาประกันภัยหรือผู้รับประโยชน์อย่างเป็น ระบบ รวมทั้งกำหนดนโยบายและมาตรการในการจัดการเรื่องร้องเรียน อย่างน้อยต้องเป็นไปตามประกาศ คปภ. ว่าด้วยเรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการชดเชยเงิน หรือค่าสินไหมทดแทนตามสัญญาประกันภัยของบริษัท ประกันชีวิต และบริษัทประกันวินาศภัย

**หมวด ๒ หน้าที่และความรับผิดชอบของกรรมการและผู้จัดการสาขาของบริษัทประกันชีวิต
และบริษัทประกันวินาศภัยต่างประเทศ**

**ข้อกำหนดในประกาศ คปภ. เรื่อง การกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทประกันชีวิต และบริษัทประกันวินาศภัย
พ.ศ. ๒๕๖๒**

ข้อ ๑๓ กรรมการและผู้จัดการสาขาของบริษัทประกันชีวิต และบริษัทประกันวินาศภัยต่างประเทศต้องมีหน้าที่
และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยประกันชีวิต และประกันวินาศภัย และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๒) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต และระมัดระวัง คำนึงถึงผลประโยชน์ของบริษัท
และผู้เอาประกันภัยเป็นสำคัญ ต้องไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่กรรมการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตนหรือกระทำการที่
ก่อให้เกิดความเสียหายต่อบริษัท รวมทั้งปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ ข้อบังคับของบริษัท มติคณะกรรมการ
ตลอดจนมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น

(๓) เข้าใจบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของตนเอง รวมทั้งมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น
ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการประชุม ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มความสามารถ รวมถึงเข้าร่วมประชุม
คณะกรรมการทุกครั้ง เว้นแต่มีเหตุจำเป็น

(๔) ตัดสินใจอย่างเป็นอิสระ สมเหตุสมผล อยู่บนพื้นฐานของการมีข้อมูลที่เพียงพอสำหรับการตัดสินใจ ทั้งนี้
เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ในกรณีการประชุมคณะกรรมการซึ่งมีวาระที่กรรมการคนใดมี
ผลประโยชน์เกี่ยวข้องไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมจะต้องแจ้งให้คณะกรรมการทราบ และไม่เข้าไปมีส่วนร่วมหรือมี
ส่วนเกี่ยวข้องในการตัดสินใจหรือลงมติในการประชุมวาระนั้น

แนวปฏิบัติ / คำอธิบายเพิ่มเติม

กรรมการและผู้จัดการสาขาของบริษัทประกันภัยต่างประเทศ ต้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบกำกับดูแล
หรือบริหารจัดการให้บริษัทดำเนินธุรกิจภายใต้หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยมีความรับผิดชอบดังต่อไปนี้

๑. กรรมการและผู้จัดการสาขา ต้องกำกับดูแลหรือบริหารจัดการบริษัทเพื่อให้มั่นใจได้ว่า บริษัทมีระบบ
หรือกลไกที่สนับสนุนให้การดำเนินธุรกิจของบริษัทเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยประกันชีวิตและประกันวินาศภัย
หลักเกณฑ์หรือข้อกำหนดของสำนักงาน คปภ. และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยระบบหรือกลไกดังกล่าวต้องมี
ความสอดคล้องกับกฎระเบียบ/แนวปฏิบัติที่ออกตามนโยบายของคณะกรรมการบริษัท หรือมติของคณะกรรมการ
บริษัทและที่ประชุมผู้ถือหุ้น ทั้งนี้ กรรมการและผู้จัดการสาขาควรกำกับดูแลหรือบริหารจัดการให้มีการอบรมให้
ความรู้แก่พนักงานในบริษัทเกี่ยวกับความรู้ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของบริษัท เช่น พ.ร.บ.
ประกันชีวิต พ.ร.บ. ประกันวินาศภัย พ.ร.บ. ความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ หรือ พรบ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เป็นต้น ทั้งนี้ กรรมการและผู้จัดการสาขาต้องกำกับดูแลให้บริษัทมีหน่วยงานดูแลการปฏิบัติตามกฎหมาย
เพื่อทำหน้าที่ดูแลและติดตามให้บริษัทปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยประกันชีวิตและประกันวินาศภัย หลักเกณฑ์
หรือข้อกำหนดของสำนักงาน คปภ. และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมถึงจัดให้มีการรายงานแก่คณะกรรมการ

บริษัทและผู้บริหารเป็นประจำ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายของบริษัท เช่น การฝ่าฝืนกฎหมายและการสอบสวนผู้บริหาร การถูกปรับหรือถูกดำเนินการทางกฎหมายใดๆ โดยสำนักงาน คปภ. หรือหน่วยงานราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

๒. กรรมการและผู้จัดการสาขาต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อรักษาผลประโยชน์ของบริษัทและผู้เอาประกันภัย โดยตนเองไม่มีส่วนได้เสียหรือความขัดแย้งทางผลประโยชน์ (Conflict of Interest) ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อมอย่างมีนัยสำคัญ รวมถึง ไม่นำข้อมูลหรือโอกาสทางธุรกิจของบริษัทไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือบุคคลอื่น และไม่เข้าไปมีส่วนร่วมหรือมีส่วนเกี่ยวข้องในการตัดสินใจหรือลงมติในการประชุมที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ภายในบริษัท เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผลประโยชน์โดยรวมไม่ถูกจำกัดอยู่ แต่เฉพาะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง หรือรายใดๆ

๓. กรรมการและผู้จัดการสาขาต้องกำกับดูแลหรือบริหารจัดการให้บริษัทมีการกำหนดทิศทาง นโยบาย และกลยุทธ์ของบริษัท โดยคำนึงถึงบริบทแวดล้อมและสถานการณ์ของเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ ในขณะที่นั้น รวมถึงกำกับดูแลหรือบริหารจัดการให้มีกระบวนการ และกลไกในการควบคุม ติดตาม และตรวจสอบที่มีประสิทธิผล รวมทั้งติดตามกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทอย่างต่อเนื่อง

๔. กรรมการและผู้จัดการสาขาต้องตระหนักถึงหน้าที่และความรับผิดชอบ โดยปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรอบคอบระมัดระวัง ตัดสินใจโดยมีข้อมูลที่น่าเชื่อถือและเพียงพอ รวมทั้งกำกับดูแลไม่ให้เกิดการแทรกแซงการตัดสินใจใด ๆ อันจะทำให้บริษัทมีความเสี่ยงเพิ่มขึ้น โดยมีการตัดสินใจอย่างเป็นอิสระ สมเหตุสมผล โดยเฉพาะกรณีที่เป็นเรื่องเฉพาะด้านที่ต้องอาศัยความรู้ความเชี่ยวชาญ โดยอาจขอให้บริษัทจัดเตรียมความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อประกอบการพิจารณาตัดสินใจด้วยเอกสารและข้อมูลที่มีความถูกต้องเชื่อถือได้ อย่างไรก็ตาม หากกรรมการหรือผู้จัดการสาขา และบุคคลที่เกี่ยวข้องมีส่วนได้เสียในเรื่องที่กำลังพิจารณาในที่ประชุม คณะกรรมการบริษัทอยู่ กรรมการหรือผู้จัดการสาขาดังกล่าวต้องแจ้งให้ประธานกรรมการทราบ และอาจไม่เข้าร่วมประชุมเพื่อพิจารณาในวาระดังกล่าว รวมถึงไม่ใช้อิทธิพลเพื่อชี้นำหรือชักจูงให้กรรมการในที่ประชุมพิจารณาตัดสินใจไปในทางที่เป็นประโยชน์ต่อตัวเองหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง

หมวด ๓ หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหาร

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้บริหารตระหนักและเข้าใจหน้าที่ความรับผิดชอบในการบริหารงานตามที่คณะกรรมการบริษัทกำหนด

ข้อกำหนดในประกาศ คปภ. เรื่อง การกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทประกันชีวิต และบริษัทประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อ ๑๕ ผู้บริหาร มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการดำเนินงานตามกลยุทธ์และนโยบายที่คณะกรรมการบริษัทกำหนด เพื่อให้บริษัทบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการดำเนินธุรกิจของบริษัท อย่างน้อยดังต่อไปนี้

(๑) นำกลยุทธ์และนโยบายในการดำเนินธุรกิจที่คณะกรรมการบริษัทกำหนดไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงการสร้างมูลค่าในระยะยาวและการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนของบริษัท

(๒) ส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการให้บริษัทมีการบริหารจัดการความเสี่ยง มีระบบการควบคุมภายในอย่างมีประสิทธิภาพ มีการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้อย่างถูกต้อง และมีการปฏิบัติต่อผู้เอาประกันภัยอย่างเป็นธรรม

(๓) มีการรายงานข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของบริษัท ระดับความเสี่ยงของบริษัท และผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารต่อคณะกรรมการบริษัทอย่างถูกต้อง เพียงพอ และทันเวลา เพื่อให้คณะกรรมการบริษัทสามารถกำกับดูแลและติดตามผลการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๔) กำหนดโครงสร้างสายการบังคับบัญชาหรือสายการรายงานที่เหมาะสม รวมถึงการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานภายใต้สายการบังคับบัญชานั้นอย่างชัดเจน ให้เอื้อต่อการบริหารจัดการความเสี่ยง และการกำกับ ควบคุม ตรวจสอบ อย่างมีประสิทธิภาพ

(๕) ส่งเสริมให้บริษัทมีวัฒนธรรมการบริหารความเสี่ยง ดูแลและควบคุมความเสี่ยงของบริษัทให้อยู่ในระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) ตามที่คณะกรรมการบริษัทกำหนด รวมทั้งสื่อสารให้พนักงานทุกคนในบริษัทเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของนโยบายการบริหารความเสี่ยงของบริษัท

(๖) จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารเป็นประจำทุกปี โดยเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่คณะกรรมการบริษัทกำหนดไว้ และรายงานผลการประเมินต่อคณะกรรมการบริษัท

(๗) ต้องไม่ปฏิบัติหน้าที่เป็นพนักงานเต็มเวลาที่องค์กรอื่น เว้นแต่คณะกรรมการบริษัทพิจารณาแล้วเห็นว่าการปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาที่องค์กรอื่นนั้นไม่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ให้บริษัท

แนวปฏิบัติ/คำอธิบายเพิ่มเติม

๑. ผู้บริหารควรนำกลยุทธ์และนโยบายในการดำเนินธุรกิจที่คณะกรรมการบริษัทกำหนดมาปฏิบัติและสื่อสารให้มีความเข้าใจทั่วทั้งองค์กร รวมทั้งกำหนดกระบวนการและระบบงานตลอดจนการดำเนินงาน เพื่อส่งเสริมให้บริษัทสามารถนำกลยุทธ์และนโยบายที่สำคัญมาปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดและบรรลุตาม

เป้าหมายที่คณะกรรมการบริษัทกำหนด โดยคำนึงถึงการสร้างมูลค่าในระยะยาวและการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนของบริษัทซึ่งควรครอบคลุมในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ขีดความสามารถในการแข่งขันในเชิงธุรกิจ ที่สะท้อนมาจากการมีผลประกอบการที่ดีโดยคำนึงถึงผลกระทบในระยะยาว

(๒) การประกอบธุรกิจอย่างมีจริยธรรม เคารพสิทธิและมีความรับผิดชอบต่อผู้เอาประกันภัยและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของบริษัท

(๓) การดำเนินธุรกิจที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม โดยสามารถพัฒนา และลดผลกระทบด้านลบต่อสิ่งแวดล้อมได้

(๔) ขีดความสามารถในการปรับตัวภายใต้ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

๒. บริหารจัดการส่งเสริมให้บริษัทมีระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงและระบบควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ โดยผู้บริหารต้องบริหารจัดการให้บริษัทประกันชีวิตและบริษัทประกันวินาศภัย ในด้านการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่ให้สอดคล้องและเป็นไปตามกับประกาศ คปภ. ว่าด้วยเรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการรับเงิน การจ่ายเงิน การตรวจสอบ และการควบคุมภายในของบริษัทประกันชีวิตและบริษัทประกันวินาศภัย และประกาศ คปภ. ว่าด้วยเรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการกำกับกับการบริหารความเสี่ยงแบบองค์กรวม และการประเมินความเสี่ยงและความมั่นคงทางการเงินของบริษัทประกันชีวิตและบริษัทประกันวินาศภัย

๓. การรายงานข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของบริษัท ระดับความเสี่ยงของบริษัท และผลการปฏิบัติงานของผู้บริหาร

ตัวอย่าง ข้อมูลสำคัญที่ผู้บริหารต้องรายงานต่อคณะกรรมการบริษัท

- นโยบายการบริหารความเสี่ยง กรอบการบริหารความเสี่ยง รายงานสถานะความเสี่ยง รายงานการปฏิบัติตามนโยบายการบริหารความเสี่ยง รายงานผลการบริหารความเสี่ยง และอัตราส่วนความเพียงพอของเงินกองทุน (CAR) เงินกองทุนที่สามารถนำมาใช้ได้ทั้งหมด (TCA), เงินกองทุนที่ต้องดำรงทั้งหมด (TCR), ผลการทำ Stress Test เพื่อให้คณะกรรมการบริษัทสามารถติดตามสถานะความเสี่ยงโดยรวมของบริษัท และประสิทธิภาพในการบริหารความเสี่ยง โดยคณะกรรมการบริษัทควรได้รับรายงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงและระดับความเสี่ยงในปัจจุบันของบริษัทจากคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง และคณะกรรมการชดเชยที่เกี่ยวข้องและผู้บริหารระดับสูงอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งผู้บริหารระดับสูงควรบริหารจัดการให้บริษัทหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบมีการรายงานข้อมูลดังกล่าวให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน ทันกาล

- ผลประเมินระบบควบคุมภายใน รายงานผลการตรวจสอบภายใน และรายงานความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เพื่อให้คณะกรรมการบริษัทได้รับข้อมูลอย่างเพียงพอ และสามารถกำกับดูแลให้บริษัทมีการควบคุมและสอบทานการดำเนินธุรกิจในแต่ละส่วนงานของบริษัทให้เกิดศักยภาพสูงสุด ภายใต้ระบบการควบคุมและตรวจสอบภายในที่มีประสิทธิภาพ

- รายงานที่แสดงถึงฐานะการเงิน ความมั่นคง และสภาพคล่องทางการเงินของบริษัทอย่างสม่ำเสมอ โดยอาจให้มีการรายงานในรูปแบบของอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ เพื่อให้คณะกรรมการบริษัทได้รับข้อมูลที่เพียงพอและทันกาลในการติดตามฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัท ซึ่งผู้บริหารระดับสูงควรบริหารจัดการให้บริษัทหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบมีการรายงานในประเด็นดังกล่าวต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทเป็นประจำทุกไตรมาส

๔. ผู้บริหารควรกำหนดโครงสร้างสายการบังคับบัญชาหรือสายการรายงานที่เหมาะสม โดยครอบคลุมถึงสายการบังคับบัญชาหรือสายการรายงานระหว่างผู้บริหารและบุคลากรหลักในหน่วยงานควบคุม (Control Function) ซึ่งถือเป็นผู้ประสานงานหลักในหน่วยงานนั้นๆ เพื่อให้เอื้อต่อการบริหารความเสี่ยง และการกำกับ ควบคุม ตรวจสอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ผู้บริหารควรบริหารจัดการให้หน่วยงานที่ทำหน้าที่ควบคุมสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเป็นมืออาชีพและอิสระ โดยปราศจากการครอบงำจากหน่วยธุรกิจที่อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานได้อย่างเป็นอิสระของหน่วยงานนั้นๆ

๕. ผู้บริหารควรกำหนดแนวทาง วิธีปฏิบัติ และขั้นตอนในการระบุ ประเมิน ควบคุม ติดตาม และรายงานความเสี่ยงที่อาจกระทบต่อการดำเนินงานและความมั่นคงของบริษัท รวมทั้งกำหนดเพดานความเสี่ยงที่ยอมรับได้ให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมการบริหารความเสี่ยง^๖ และระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ของบริษัท รวมทั้งปลูกฝังและสื่อสาร วัฒนธรรม และนโยบายในการบริหารความเสี่ยงให้พนักงานทั้งองค์กรยึดถือและนำไปปฏิบัติ ตลอดจนหน้าที่รับผิดชอบและความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในกระบวนการทำงาน โดยต้องควบคุมให้มีการปฏิบัติตามนโยบาย กฎเกณฑ์ และระเบียบการดำเนินงานที่กำหนดขึ้นร่วมกันอย่างเคร่งครัด

๖. ผู้บริหารต้องได้รับการประเมินผลการปฏิบัติการทำงานอย่างเพียงพออย่างน้อยปีละ หนึ่งครั้ง โดยเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่คณะกรรมการบริษัทกำหนด ซึ่งผู้บริหารควรได้รับการประเมินจากผู้ประเมินจากหน่วยงานภายนอก หรือผู้ประเมินจากหน่วยงานภายในบริษัทที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสายงานของผู้บริหารคนนั้นๆ หรือจากคณะกรรมการบริษัท โดยตรง เพื่อเพิ่มความเป็นกลางในการพิจารณาตัดสินเกณฑ์การประเมินผล ประกอบกับรายงานผลประเมินดังกล่าวต่อคณะกรรมการบริษัท เพื่อให้ทราบถึงปัญหาเกี่ยวกับผู้บริหารที่พบจากการประเมินผลและแนวทางการแก้ไขที่เหมาะสม ต่อไป

๗. ผู้บริหารซึ่งได้รับเงินเดือนประจำจากบริษัท ต้องสามารถแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานในแต่ละวัน ที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมองค์กร นโยบายและกลยุทธ์ของบริษัทได้ เพราะฉะนั้นผู้บริหารจะต้องไม่ปฏิบัติหน้าที่เป็นพนักงานเต็มเวลาที่องค์กรอื่น เพื่อลดปัญหาความขัดแย้งทางผลประโยชน์ หรือผลประโยชน์ทับซ้อนที่อาจเกิดขึ้นจากการเป็นผู้บริหารในบริษัทหลายแห่ง จนอาจเป็นผลทำให้เบียดบังประสิทธิภาพในการตัดสินใจเชิงธุรกิจและการปฏิบัติงานที่เป็นกลางของผู้บริหารได้

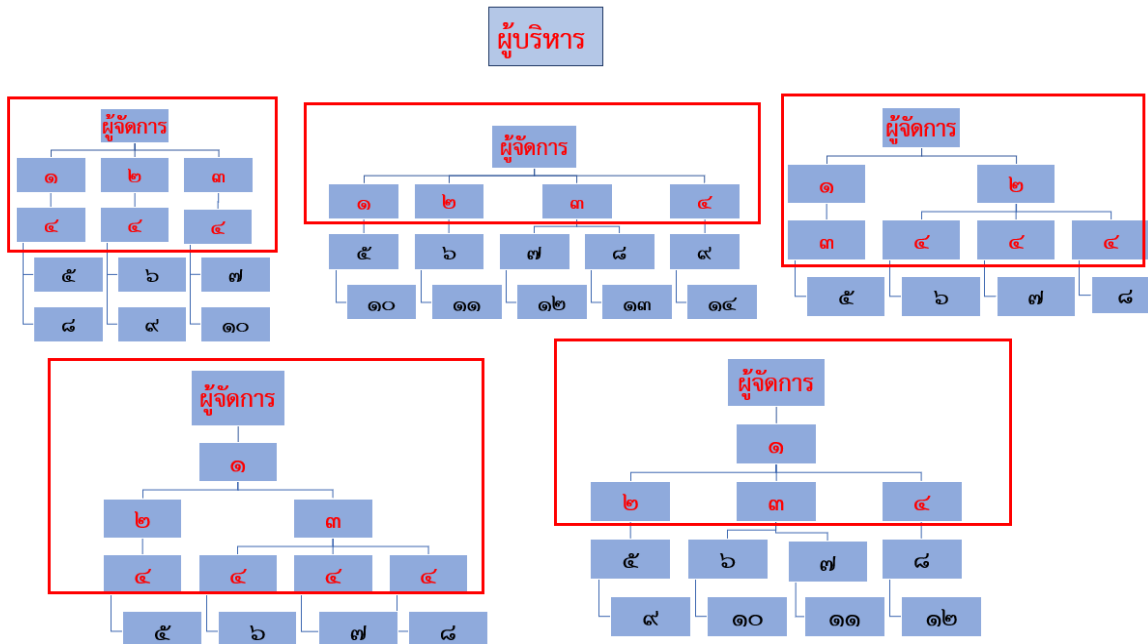
^๖ วัฒนธรรมการบริหารความเสี่ยง หมายถึง การสร้างวัฒนธรรมองค์กรเพื่อให้การบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของการทำงานของบุคลากร โดยสร้างความตระหนัก ทศนคติ และพฤติกรรมของบุคลากรของบริษัทเกี่ยวกับ การเรียนรู้ความเสี่ยง การตัดสินใจทางธุรกิจบนพื้นฐานของความเสี่ยง และการบริหารความเสี่ยงภายในบริษัทโดยกรรมการบริษัทและผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังและสื่อสารวัฒนธรรมดังกล่าวให้พนักงานในองค์กรยึดถือและนำไปปฏิบัติ (Tone at the Top) ซึ่งสามารถเป็นเครื่องสะท้อนพฤติกรรมเชิงตลาดและรูปแบบในการดำเนินธุรกิจของบริษัทในภาพรวมได้

คำอธิบายนิยามของผู้บริหารเพิ่มเติม

ผู้บริหาร หมายถึง ผู้จัดการ ผู้ดำรงตำแหน่งระดับบริหารสายแรกนับต่อจากผู้จัดการลงมา รวมถึงผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่ากับผู้ดำรงตำแหน่งระดับบริหารสายที่สี่ทุกราย และให้หมายความรวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งระดับบริหารในสายงานบัญชีหรือการเงินที่เป็นระดับผู้จัดการฝ่ายขึ้นไปหรือเทียบเท่า

ผู้บริหารสายแรกที่นับต่อจากผู้จัดการลงมาและผู้ที่ยังดำรงตำแหน่งเทียบเท่าผู้ดำรงตำแหน่งบริหารสายที่สี่นั้น อาจมีความแตกต่างกัน ตามโครงสร้างองค์กรของแต่ละบริษัท

ตัวอย่างการพิจารณาผู้บริหาร ๔ รายแรก

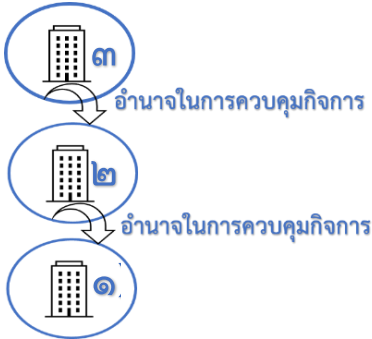

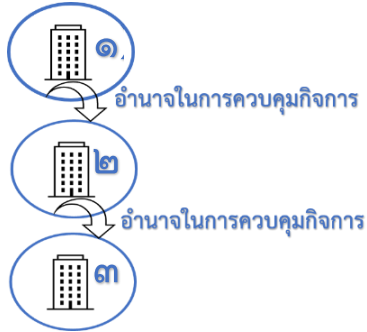
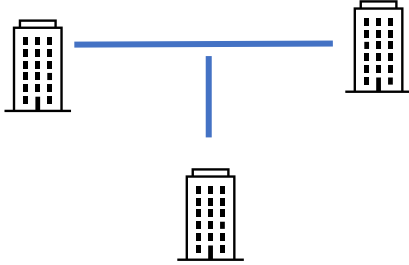
Frequently Asked Questions: FAQs

ภายใต้ประกาศ คปภ. เรื่อง การกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทประกันชีวิต และบริษัทประกันวินาศภัย พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อกำหนดในประกาศฯ ที่เกี่ยวข้อง	คำถาม	คำอธิบาย
<p>ข้อ ๔ ในประกาศนี้</p> <p>กรรมการที่เป็นผู้บริหาร หมายความว่า กรรมการที่ดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการ กรรมการที่ทำหน้าที่รับผิดชอบการ ดำเนินการใดๆ เยี่ยงผู้บริหาร และให้ หมายรวมถึงกรรมการที่มีอำนาจ ลงนามผูกพัน เว้นแต่จะแสดงให้เห็นว่า เป็นการลงนามผูกพัน ตามรายการที่ คณะกรรมการบริษัทมีอนุมัติไว้แล้ว และ เป็นการลงนามร่วมกับกรรมการรายอื่น</p>	<p>๑. นาย ก เป็นกรรมการซึ่งมีอำนาจ ผูกพันลงนามตามที่คณะกรรมการ บริษัทมอบหมายเรื่อง สวัสดิการของ พนักงานบริษัทเป็นกาลเฉพาะ โดย เป็นการลงนามร่วมกับกรรมการของ บริษัทท่านอื่น</p> <p>กรณีดังกล่าวจะถือ นาย ก เป็น กรรมการที่เป็นผู้บริหารของบริษัท หรือไม่</p>	<p>กรณีดังกล่าว นาย ก ไม่ถือเป็นกรรมการที่ เป็นผู้บริหาร เนื่องจากการลงนามดังกล่าว เป็นการลงนามในเรื่องที่คณะกรรมการ บริษัทมอบหมายเป็นการเฉพาะเจาะจง อีกทั้งเป็นการลงนามร่วมกับกรรมการรายอื่น</p>
<p>ข้อ ๘ วรรคสอง</p> <p>คณะกรรมการบริษัทตามวรรคหนึ่ง ต้องมี องค์ประกอบ ดังนี้</p> <p>(๑) กรรมการที่เป็นผู้บริหารมีจำนวนไม่ เกินหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการ ทั้งหมด</p> <p>(๒) กรรมการอิสระ มีจำนวนไม่น้อยกว่า หนึ่งในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมด</p>	<p>๒. ในกรณีที่จำนวนของกรรมการที่ เป็นผู้บริหาร และกรรมการอิสระที่ บริษัทต้องสรรหาเพื่อให้สอดคล้อง กับองค์ประกอบของคณะกรรมการ บริษัทตามที่ประกาศฯกำหนด เมื่อมี การพิจารณาคำนวณเป็นตัวเลขแล้ว ได้ผลลัพธ์ที่ไม่ใช่จำนวนเต็ม จะมีการ พิจารณาจำนวนของกรรมการที่เป็น ผู้บริหาร และกรรมการอิสระอย่างไร</p>	<p>กรณีที่ ๑ การสรรหากรรมการที่เป็น ผู้บริหาร</p> <p>หากบริษัท ก มีคณะกรรมการบริษัท จำนวน ๕ คน บริษัท ก จะต้องสรรหา กรรมการที่เป็นผู้บริหารจำนวนไม่เกิน ๑.๖๖๗ คน</p> <p>ดังนั้น บริษัท ก จะต้องมีการสรรหาที่เป็น ผู้บริหารดำรงตำแหน่งเป็นคณะกรรมการ บริษัทได้ไม่เกิน ๑ คน</p> <p>กรณีที่ ๒ การสรรหากรรมการอิสระ</p> <p>หากบริษัท ข มีจำนวนกรรมการบริษัท จำนวน ๙ คน บริษัท ข จะต้องสรรหา กรรมการอิสระจำนวนไม่น้อยกว่า ๒.๒๕ คน</p> <p>ดังนั้น บริษัท ข จะต้องมีการสรรหา ดำรงตำแหน่งเป็นคณะกรรมการบริษัท จำนวนไม่น้อยกว่า ๓ คน หรือตั้งแต่ ๓ คน ขึ้นไป</p>
<p>ข้อ ๘ คณะกรรมการบริษัทต้องมีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ที่เพียงพอ เข้าใจถึงคุณสมบัติ หน้าที่และความ</p>	<p>๓. การพิจารณาว่ากรรมการมีความรู้ หรือประสบการณ์ด้านเทคโนโลยี</p>	<p>เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาว่า กรรมการมีความรู้หรือประสบการณ์ด้าน</p>

ข้อกำหนดในประกาศฯ ที่เกี่ยวข้อง	คำถาม	คำอธิบาย
<p>รับผิดชอบของตน และมีประสบการณ์หรือทักษะที่หลากหลายเหมาะสมกับลักษณะ ขนาด ความซับซ้อน และความเสี่ยงของบริษัท ทั้งนี้ บริษัทควรมีกรรมการที่มีความรู้ หรือประสบการณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างน้อยหนึ่งท่าน</p>	<p>สารสนเทศ ควรมีคุณสมบัติหรือเงื่อนไขอย่างไรบ้าง</p>	<p>เทคโนโลยีสารสนเทศนั้น อย่างน้อยควรมีคุณสมบัติหรือเงื่อนไข ดังนี้</p> <p>๑) จบการศึกษา ในสาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือสาขาที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๒) มีประสบการณ์ในตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงาน หรือมีหน้าที่รับผิดชอบเป็นผู้บริหาร/ผู้ปฏิบัติงานหลักที่เกี่ยวข้องด้านเทคโนโลยีสารสนเทศตามโครงสร้างองค์กร</p> <p>๓) มีประสบการณ์หรือได้รับแต่งตั้งเป็นสมาชิกในคณะกรรมการหรือคณะทำงานที่เกี่ยวข้องด้านเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กร</p>
<p>ข้อ ๙ กรรมการต้องมีคุณสมบัติ ความเหมาะสม และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายว่าด้วยประกันชีวิต และประกันวินาศภัยกำหนด</p> <p>กรรมการอิสระต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ข้อ ๑๐ (๑) ถ้อยคำไม่เกินร้อยละหนึ่งของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท ทั้งนี้ ให้นับรวมการถือหุ้นของผู้ที่เกี่ยวข้องของกรรมการอิสระรายนั้นๆ ด้วย</p>	<p>๔. ผู้ถือหุ้นในบริษัทสามารถเป็นกรรมการ ได้หรือไม่</p>	<p>ผู้ถือหุ้นในบริษัทสามารถเป็นกรรมการได้ หากบริษัทพิจารณาแล้วว่าเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสม และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายว่าด้วยประกันชีวิต และประกันวินาศภัยกำหนด</p> <p>ทั้งนี้ หากผู้ถือหุ้นจะเข้ามาดำรงตำแหน่งกรรมการอิสระของบริษัท ผู้ถือหุ้นดังกล่าวจะต้องถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดในบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท รวมกันไม่เกินร้อยละหนึ่ง โดยนับรวมหุ้นที่เกี่ยวข้องของกรรมการรายนั้นๆถือด้วย</p>
<p>ข้อ ๑๐ (๒) ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้บริหาร ลูกจ้าง พนักงาน ที่ปรึกษา ที่ได้เงินเดือนประจำ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม บริษัทย่อยในลำดับเดียวกัน ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท เว้นแต่จะพ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้ว ไม่น้อยกว่าสองปีก่อนวันที่เข้ารับตำแหน่ง ทั้งนี้ ลักษณะต้องห้ามดังกล่าว <u>ไม่รวมถึง</u></p>	<p>๕. หากนาย ก พ้นจากการเคยเป็นที่ปรึกษาให้แก่ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด มาแล้วเป็นเวลา ๑ ปี ซึ่งบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ถือหุ้นในบริษัท ก เป็นจำนวนร้อยละ ๓๐ ของหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมด ดังนั้น นาย ก จะถือว่ามีคุณสมบัติเป็นกรรมการอิสระ ในบริษัท ก ตามข้อยกเว้นใน ข้อ ๑๐ (๒) หรือไม่</p>	<p>การที่นาย ก ทำงานในบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด มาแล้ว ๑ ปี ไม่สามารถเข้าข้อยกเว้นตามข้อ ๑๐ (๒) ได้ เนื่องจากบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด เป็นรัฐวิสาหกิจ ซึ่งไม่ใช่ส่วนราชการ โดยในกรณีดังกล่าวจะถือว่า บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ในบริษัท ก เนื่องจากมีการถือหุ้นในบริษัท ก มากกว่าร้อยละ ๒๕</p>

ข้อกำหนดในประกาศ ที่เกี่ยวข้อง	คำถาม	คำอธิบาย
<p><u>กรณีที่กรรมการอิสระเคยเป็นข้าราชการหรือที่ปรึกษาของส่วนราชการซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของส่วนราชการที่มีอำนาจควบคุมบริษัท</u></p>		<p>เพราะฉะนั้น นาย ก จึงขาดคุณสมบัติที่จะเป็นกรรมการอิสระในบริษัท ก เนื่องจาก พ้นจากการเคยเป็นที่ปรึกษาให้บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด (ผู้ถือหุ้นรายใหญ่/ผู้มีอำนาจคุมกิจการ ในบริษัท ก) เป็นเวลาเพียง ๑ ปี</p>
<p>“บริษัทใหญ่” หมายความว่า นิติบุคคลที่มีลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) นิติบุคคลที่มีอำนาจควบคุมกิจการของบริษัท</p> <p>(๒) นิติบุคคลที่มีอำนาจควบคุมกิจการของนิติบุคคลตาม (๑)</p> <p>(๓) นิติบุคคลที่มีอำนาจควบคุมกิจการของนิติบุคคลตาม (๒) ต่อไปเป็นทอด ๆ โดยเริ่มจาก การมีอำนาจควบคุมกิจการของนิติบุคคลตาม (๒)</p>	<p>๖. คำอธิบายเพิ่มเติมนิยาม บริษัทใหญ่ และอำนาจควบคุมกิจการ</p>	<p>อำนาจควบคุมกิจการ คือการนิติบุคคลใดๆ มีความสัมพันธ์ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงในบริษัทมากกว่าร้อยละ ๕๐</p> <p>(๒) ควบคุมคะแนนเสียงส่วนใหญ่ในที่ประชุมผู้ถือหุ้น</p> <p>(๓) มีอำนาจควบคุมแต่งตั้งหรือถอดถอนกรรมการตั้งแต่กึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมด</p> <p>(๔) นิติบุคคลที่มีลักษณะของการมีอำนาจควบคุมกิจการไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม</p> <p>บริษัทใหญ่</p> <p>ความสัมพันธ์ของนิติบุคคล</p> <p>นิติบุคคลตาม (๑): บริษัทย่อย</p> <p>นิติบุคคลตาม (๒): บริษัทใหญ่ของนิติบุคคลตาม (๑)</p> <p>นิติบุคคลตาม (๓): บริษัทใหญ่ของนิติบุคคลตาม (๒) (และ ตาม (๑))</p>

ข้อกำหนดในประกาศที่เกี่ยวข้อง	คำถาม	คำอธิบาย
<p>“บริษัทย่อย” หมายความว่า นิติบุคคลที่มีลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) นิติบุคคลที่บริษัทมีอำนาจควบคุมกิจการ</p> <p>(๒) นิติบุคคลที่นิติบุคคลตาม (๑) มีอำนาจควบคุมกิจการ</p> <p>(๓) นิติบุคคลที่อยู่ภายใต้อำนาจควบคุมกิจการของนิติบุคคลตาม (๒) ต่อไปเป็นทอดๆ โดยเริ่มจากการอยู่ภายใต้อำนาจควบคุมกิจการของนิติบุคคลตาม (๒)</p>	<p>๗. คำอธิบายเพิ่มเติมนิยาม บริษัทย่อย</p>	<p>บริษัทย่อย</p> <p>อำนาจในการควบคุมกิจการ</p> <p>อำนาจในการควบคุมกิจการ</p> <p>ความสัมพันธ์ของนิติบุคคล นิติบุคคล ตาม (๑): บริษัทใหญ่ นิติบุคคลตาม (๒): บริษัทย่อยของนิติบุคคลตาม (๑) นิติบุคคลตาม (๓): บริษัทย่อยของนิติบุคคลตาม (๒) (และ ตาม (๑))</p>
<p>“บริษัทร่วม” หมายความว่า นิติบุคคลที่บริษัทหรือบริษัทย่อยมีอำนาจในการมีส่วนร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายทางการเงินและการดำเนินงานของนิติบุคคล แต่ไม่ถึงระดับที่จะมีอำนาจควบคุมนโยบายดังกล่าว และไม่ถือเป็นบริษัทย่อยหรือกิจการร่วมค้า</p>	<p>๘. คำอธิบายเพิ่มเติมนิยาม บริษัทร่วม</p>	<p>บริษัทร่วม หมายถึง นิติบุคคลที่บริษัท หรือบริษัทย่อยถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงรวมกัน ตั้งแต่ร้อยละยี่สิบ แต่ไม่เกินร้อยละห้าสิบ จนอาจทำให้บริษัท หรือบริษัทย่อยมีอำนาจในการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในนิติบุคคลดังกล่าว</p>

บรรณานุกรม

๑. จันทรา สาขากร, นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะ และศิลาปะพร ศรีจันเพชร. ๒๕๕๔. การตรวจสอบภายในและการควบคุมภายใน (พิมพ์ครั้งที่ ๑). กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ทีพีเอ็น เพรส
๒. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. ๒๕๕๕. หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน
๓. ประกาศคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย เรื่อง การกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทประกันชีวิต/วินาศภัย พ.ศ. ๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒
๔. ประกาศคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการกำกับการบริหารความเสี่ยงแบบองค์รวม และการประเมินความเสี่ยงและความมั่นคงทางการเงินของบริษัทประกันชีวิต/วินาศภัย พ.ศ. ๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๒
๕. ประกาศคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำในการบริหารจัดการความเสี่ยงของบริษัทประกันชีวิต/วินาศภัย ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการฉ้อฉล พ.ศ. ๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๑
๖. ประกาศคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการรับเงิน การจ่ายเงิน การตรวจสอบ และการควบคุมภายในของบริษัทประกันชีวิต/วินาศภัย พ.ศ. ๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗
๗. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่สนส. ๑๐/๒๕๖๑ เรื่อง ธรรมนูญของสถาบันการเงิน ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๑
๘. สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD). ๒๕๕๓. ข้อเตือนใจในการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการบริษัทจดทะเบียน (Director's Fiduciary duty checklist)
๙. สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (กลต.). ๒๕๖๐. หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน (CG code)
๑๐. สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน. ๒๕๕๓. ความหมายและคุณลักษณะสำคัญของหน่วยงานของรัฐ
๑๑. Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). 2013. Internal Control-Integrated Framework
๑๒. Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). 2015. Governance and Internal Control-Leveraging COSO across Three Lines of Defense
๑๓. Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). 2017. Enterprise Risk Management-Integrating with Strategy and Performance

๑๔. International Association of Insurance Supervisors (IAIS). 2019. ICP 7: Corporate Governance
International Association of Insurance Supervisors (IAIS). 2014. Issued paper on Corporate
Governance
๑๕. International Association of Insurance Supervisors (IAIS). 2019. ICP 8: Risk Management and
Internal Control
๑๖. The Monetary Authority of Singapore (MAS). 2013. Guidelines on Corporate Governance